TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

NİSAN : 1979

SAYI : 121

TÜRK İŞÇİSİNİN HİZMETİNDE

27 YIL

ASGARİ ÜCRETLER YENİDEN SAPTANIYOR

TÜRK-İŞ'İ DEĞİŞMESİN İSTEDİ

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
YAYIN
ORGANIDIR

DERGİMİZ,
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

NİSAN
1979
SAYI:121

●

SAHİBİ:
TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
HALİL TUNÇ

●

SORUMLU
YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ:
HÜSEYİN EKMEKÇİOĞLU

●

MÜESSESE
MÜDÜRÜ:
GENEL
TEŞKİLATLANMA
SEKRETERİ
ETHEM EZGÜ

●

İDARE VE YAZIŞMA ADRESİ:
TÜRK-İŞ
GENEL MERKEZİ
BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER BÜROSU
BAYINDIR SOKAK No. 10
17 91 34 - 35 - 36

●

DİZGİ VE BASKI:
DEMİRCİOĞLU
MATBAACILIK
17 30 51 - ANKARA

●

KAPAK VE MİZANPAJ:
GRAFİK STÜDYO S
29 70 46 - ANKARA

içindekiler

ONBİRİNCİ GENEL KURULUMUZ TOPLANIYOR

TÜRK-İŞ Onbirinci Genel Kurulu, 16 Nisan Pazartesi günü saat 10'da Ankara'da Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Salonunda toplanıyor.

Genel Başkanımız Halil Tunç'un açış konuşmasıyla çalışmalarına başlıyacak olan Genel Kurulumuz, bir hafta sürecek ve Konfederasyonumuzu ilgilendiren her ayrıntı yanında, çeşitli aktüel yurt sorunları da ele alınarak tartışılacak. Genel Kurula sunulacak çalışma raporunda da, ulusal sendikacılık ve yurt sorunlarının yanısıra, uluslararası sendikacılık hareketlerini yansıtan gerçek bilgilere de yer verildi.

313 delegenin katılacağı Onbirinci Genel Kurula tam bir birlik ve beraberlik içinde giren BÜYÜK TÜRK - İŞ, bu Genel Kuçul'dan daha da gelişmiş ve güçlü şekilde çıkacak ve ülke çalışma hayatına o ölçüde güç ve güven katacaktır.

TÜRK - İŞ Genel kuruluna, üyesi bulunduğumuz evrensel işçi kuruluşları ve Konfederasyonumuzla devamlı iyi ilişkilerini sürdüren yabancı federasyon ve konfederasyonların yetkilileri konuk olarak katılmaktadır.

daha güçlü bir TÜRK - İŞ için...

Sayın Okurlarımız,

GENEL Kurulumuzun yapıldığı şu günlerde, bir takım çevrelerin telâşı, Genel Merkeze kadar ulaşmaktadır. Bu çevreler, Yıllardanberi TÜRK-İŞ'in gücü ve etkinliği karşısında rahatsız olan ve her Genel Kurulumuzdan önce, birşeyler umanlardır.

11. NCİ Genel Kurulumuzdan önceki son Yönetim Kurulu toplantımızda, Genel Başkan Sayın Halil TUNÇ'un açış konuşmasında ifadesini bulan şekliyle onlara cevap vermekte yarar vardır.

SAYIN TUNÇ konuşmasının bir bölümünde, «Hiç kimsenin kaygısı olmasın. TÜRK-İŞ, her genel kurulunda olduğu gibi, tartışmalar ne kadar acımasız olursa olsun, ne kadar yoğun olursa olsun, Birlik ve beraberliğini, Türkiye'de en büyük hizmetleri veren bir kuruluş olarak, yine geçmişindeki gibi saygınlığını devam ettirerek, bütünlüğünü koruyarak, bu genel kuruldan da daha güçlü çıkacaktır. TÜRK-İŞ'in geçmişine yaraşır ve topluma yön veren, kalkınmanın temel yükünü taşıyan, kişilerin en yüksek seviyedeki örgütü olarak sorumsuzluğun alabildiğine şahlandığı ülkemizde bugüne kadar verdiği sorumluluk örneklerini, Onbirinci Genel Kurulda da vereceğinden hiç kuşkumuz yoktur» demiştir.

GERÇEKTEN de 27 yıldır, Türk Ulusunun ve onun işçisinin tek temsilcisi olarak, TÜRK-İŞ bu görevini tam anlamı ile yerine getirmiştir.

TÜRK-İŞ'İN 11 nci Genel Kurulunda da, bundan önceki Genel Kurullarda olduğu gibi, geçmişteki geleneğine uygun olarak sorunlar duygusallıktan arındırılarak, Anayasaya, yasalara ve ülke gerçeklerine paralel şekilde tartışılacaktır.

TÜRK-İŞ GÜÇLENMEKTEDİR

GENEL Kurul öncesi yapılan çeşitli toplantılarda konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Sayın TUNÇ'un dışında İcra Kurulunun öteki üyeleri ve çeşitli Sendika Genel Başkanları, her konuşma ve demeçlerinde, TÜRK-İŞ'in bünyesinde en ufak bir çatlak arama hevesine katılanlara şunu hatırlatmak isteriz ki, gün geçtikçe olagelen katılmalarla maddi ve mânevi yönden devleşen TÜRK-İŞ'te en ufak bir çatışma ve bölünme emaresi bulunmamaktadır. Böylesine büyük bir işçi kuruluşunda, fikir ayrılıkları ve konuları özgürce tartışma olmaktadır ve özgür sendikacılık gereği olacaktır. Bu hür tartışma ortamına bakıp, yanlış yargıya varmak isteyenler, aradıklarını bulamıyacak ve

TÜRK-İŞ'in bu Genel Kurul'dan daha da bütünleşmiş ve güçlenmiş olarak çıktığını göreceklerdir...» demektedirler. Genel Kurula girerken, Konfederasyonumuza üye olmak üzere sırada bekliyen sendikalı üye sayısının şu anda 100 bini aşkın bulunması da, bu ifadelerin en güzel kanıtlarından biridir.

Saygılarımızla.

TÜRK-İŞ

asgari ücret tesbit komisyonu toplandı

KONFEDERASYONUMUZUN çağrısı üzerine, toplanan asgari ücret komisyonunda Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, «Ulusal Kalkınmamızın temel amaçlarından birisi de, ulusal gelirin hakça bölüşümünün sağlanmasıdır» demiştir.

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Komisyonda yaptığı konuşmada, emekten yana olan hükümetin, 1979 yılı içinde gelişen fiat artışları karşısında, Asgari ücret tesbit komisyonunu, süresinden önce toplantıya çağırdığına işaret ederek, ekonomik darboğaz içinde ulusca çeşitli fedakarlıklara yönelmemiz, gerekt ğini bildirmiş ama, bu fedakarlığın çalışan kesimden beklenmekle, sosyal devlet anlayışının bağlaşamıyacağına değinmiştir.

Bahir Ersoy, asgari ücret komisyonu toplantılarının bir an önce sonuçlandırılması gerektiğini de söylemiş, bu arada, asgari ücretin yeniden saptanılmasına gidilmesinin, IMF'nin koşullarına boyun eği'd ğini söyleyenlere, bunu yalanlayan en iyi cevap olduğunu bildirmiştir.

Ersoy konuşmasında şunları söylemiştir :

«Anayasamızın 41 inci maddesi, iktisadi ve sosyal hayatın adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi sağlanması amacına göre düzenleneceğini belirttikten sonra 45 inci maddesi ücrette adaletin sağlanmasını emretmektedir. Devletçe, çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi sağlamalarına elverişli hakça bir ücret elde etmeleri için gerekli önlemlerin alınması Anayasa buyruğudur.

Ulusal kalkınmamızın temel amaçlarından ve ölçütlerinden birisi de, ulusal gelirin hakça bölüşümünün sağlanmasıdır.

ASGARİ ÜCRET TESBİT KOMİSYONUNDA KONUŞAN ÇALIŞMA BAKANI BAHİR ERSOY :

«ULUSAL KALKINMAMIZIN TEMEL AMAÇLARINDAN BİRİSİ DE ULUSAL GELİRİN HAKÇA BÖLÜŞÜMÜNÜN SAĞLANMASIDIR» DEDİ :

Yaratılan değerin paylaşımında, asgari ölçeğin gerçekleşmesi ve dengeli bölüşüme doğru yönelinmesinde, asgari ücretin önemli bir araç olduğu gerçeği de, gözden ırak tutulmamalıdır.

Anayasamızın hükümleri gereğince, 1475 sayılı İş Yasasının 33 üncü maddesinde, hizmet akdiyle çalışan ve bu yasa kapsamına giren bütün işçilerle, gemi adamı ve gazetecilerin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için, Çalışma Bakanlığı'nca Asgari Ücret Tesbit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin en az düzeyinin en geç iki yılda bir saptanması örgörülmüştür.

Bugün çalışmalarına başlayan Asgari Ücret Tesbit Komisyonu, İş Yasasının 33 üncü maddesi uyarınca, bu yasa kapsamına giren işçiler ile gemi adamı ve gazetecilere ödenecek ücretlerin, en az düzeyini belirleyecektir. İş Yasasının geçici 4 üncü maddesine göre, Tarım İş Yasasının yürürlüğe girmesine kadar tarım işçilerinin en az ücretleri, aynı esaslarla ve ayrıca saptanacaktır.

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nun toplanması için yasal sürenin dolmasına 9 ay olmasına karşın, emekten yana olan Hükümetimiz, 1979 yılı içinde gelişen fiyat artışları karşısında, süresinden önce asgari ücreti saptama gereğini duymuş ve komisyonu toplantıya çağırmıştır.

Ekonomik darboğaz içinde bulunduğumuz şu günlerde u'usca çeşitli fedakarlıklara yönelmemiz gereklidir. Ama bu fedekarlığı tek taraflı olarak çalışan kesimden beklenmek de şüphesiz sosyal devlet anlayışı ile bağdaşmaz. Bu nedenle asgari ücretin yeniden saptanması gereğine bu yönde adım atmaktan çekinmedik. Asgari Ücretin yeniden saptanması, Hükümet olarak ekonomiyi güçlendirme programımızın ayrılmaz bir parçası içinde, çalışanları koruma amacına yönelik bir uygulamadır.

Bu uygulama ile ekonomiyi güçlendirme programının, sadece zam paketi olmadığı da açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Asgari ücretin yeniden saptanılmasına gidilmesi, IMF'nin koşullarına boyun eğdiğimizi söyleyenlere, bunu yalanlayan iyi bir cevap olma niteliğindedir. Çünkü IMF'nin reçetelerinde ücret artışlarının durdurulması öngörülmüşken, biz ekonomik büyümenin yükünü sadece çalışan kesimin sırtına yüklememek için, bu reçeteleri bir yana bırakıp, emeği en yüce değer olarak korumak istiyoruz.

Ücretin saptanmasında yöntem ne olursa olsun, hiçbir işkolu ve hiçbir bölge en az ücret kararının dışında bırakılamaz. İşçilere, saptanan asgari ücretten düşük ücret ödenemez. İşverenler tarafından işçilere sağlanan sosyal yardımlar nedeniyle asgari ücretten herhangi bir indirim yapılamaz.

Görülüyor ki asgari ücret son yıllarda yapılan mevzuat değişiklikleri ile daha geniş yansımalar yaratmaktadır. Bir anlamda ülkenin ücret politikasının temelini oluşturma işlevine kavuşturmaktadır. Böyle önemli bir aracın Hükümet tarafından re'sen değil de işçi işveren ve devlet üçlüsü tarafından sağlanması, demokrasi anlayışımıza uygun düşmekte ve bize kıvanç vermektedir.

Bu nedenle, saptanacak olan asgari ücretin, örgütlü ve örgütsüz tüm çalışanları ve işverenleri ilgilendiren etkileri olacaktır. Ücreti artan işçinin işyerindeki çalışmasının da olumlu yönde gelişeceği ve verimliliğin de artacağı tartışılmaz bir gerçektir.

Asgari ücretin en geç iki yılda bir saptanması, sosyal adalet gereği olduğu kadar. ulusal gelirin bu dönem içindeki artışına koşut olarak çalışanların ulusal gelirden aldıkları payı arttırmakta, kısmi olarak satın alma gücünü yükseltmekte ve ekonomiye canlılık getirmektedir.

ASGARİ ÜCRET TESBİT KOMİSYONU TOPLANDI

Ulusal gelirin dağılımında büyük haksızlıklar olan bizim gibi ülkelerde, asgari ücretin belirlenmesi daha anlamlıdır.

Biz asgari ücreti, işçilerin ancak yaşamlarına yetecek bir ücret düzeyi olarak anlamıyoruz. Anayasamızın 45 inci maddesindeki tanıma uygun olarak, çalışanların insanlık onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi sağlamalarına yetecek ücret düzeyini asgari ücret düzeyi kabul ediyoruz.

Yalnız burada gözden ırak tutulmaması gereken bir nokta, asgari ücretin sadece saptanmasının yeterli olmadığı ve asıl önemli olanın bu asgari ücreti tüm işyerlerinde uygulatmak olduğunu önemle belirtmek isterim. Bu nedenle işyerlerinin denetimlerinde, bu konuya gerekli özenin gösterilerek, asgari ücretin her yerde yaşama geçirilmesi sağlanacaktır.»

TÜRK - İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE'den başka 1475 sayılı Yasanın 33 ncü maddesine göre, komisyona TÜRK-İŞ adına şu üyeler katılmışlardır. DYF-İŞ Federasyonu Genel Başkanı Şerafettin AKOVA, Tes - İş Federasyonu Genel Başkanı Orhan ERÇELİK, Likat - İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet KURT ve TEKSİF Sendikası Genel Sekreteri Vahap GÜVENÇ.

Komisyonda, TÜRK - İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, ise şu konuşmayı yapmıştır :

— HÜKÜMETİMİZE TEŞEKKÜR EDERİZ —

Konuşmanızda yaptığınız değerli açıklamanızda da pek çok noktada mutabakat halinde olduğumuzu, pek çok noktada size katıldığımızı belirtmek istiyorum. Huzurunuzda ve şahsınızda evvelâ hükümetimize, sonra da size teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

Biz bir ihtiyacı tesbit ettik, bu ihtiyacı yazı ile muhterem Bakanlığınıza sunduk. Bir süre sessiz kalmanız bizi biraz telaşlandırmış ise de, meseleyi incelemekte olduğunuz, sonradan verdiğiniz cevaptan anlaşılmış ve komisyonu toplantıya çağırmış olmanız. gerçekten bütün işçilerimizi sevindiren bir olay olmuştur.

Hükümetimizin almış olduğu ekonomiyi güçlendirme ile alâkalı kararlar, sadece, ekonomik alanda bırakılırsa ve ihtiyaç olan Sosyal alandaki önlemler alınmazsa, bunun başarıya ulaşması şüpheli olacaktır. Hiç kuşkusuz, ağır ekonomik önlemler alınırken, bunun hemen yanında sosyal önlemler alınmalıydı. Bu bekleniyordu. Aksi halde alınmış ekonomik önlemlere sert tepkiler olacak ve adaletsiz bir uygulama başlayacaktı.

Hiç kuşkusuz alınacak sosyal önlemlerin başında da Asgari Ücretin yenilenmesi gelirdi. Ve yine bunun hemen yanında Muhterem Komisyonun bugün başlattığı, büyük bir titizlikle tesbit edip ortaya koyacağı asgari ücret YALINKAT olarak işçiye verilmeli, bu rakam bütün bir halde işçinin eline ulaşmalıdır.

— EN AZ GEÇİM İNDİRİMİNE ÖNCELİK ve İVEDİLİK KAZANDIRILMALI —

Komisyonumuz bundan evvelki çalışmalarda olduğu gibi, bu defa da hesaplarını böyle yapacaktır. Bu itibarla bu rakamdan vergi kesilmemesi gerekir.

Yani en az geçim indiriminin ikinci önlem olarak, ikinci sosyal önlem olarak zaman geçirilmeden ele alınması icap eder. Ve huzurunuzda hükümetimize bunu bir kere daha hatırlatmış olmak istiyoruz. Aslında bilinen, gündemde olan bir konudur. Öncelik ve ivedilik almasını talep ediyoruz.

Bu ilk önlemler dizisinde bir üçüncü nokta da, dar ve sabit gelirlilerin ücreti konusudur, bunu düşünmek gerekir. Bunun başında hiç şüpehsiz emekli insanımızın, işçimizin, memurumuzun maaşı gelir.

Ekonomik önlemler fiyatları etkilediği zaman, sabit kalan maaşlarla geçimi sürdürmek fevkalâde güçtür.

Hiç kuşkusuz nasıl 9 ay önce asgari ücretin yeniden tesbitine karar verdiyse hükümetimiz, bu belirttiğimiz tabanda asgaride alınması lâzım gelen diğer iki sosyal önlemi de zamanında alacaktır, buna inanıyoruz.

— ASGARİ ÜCRET RAKAMLARI BİR SÜREDİR KOMADAYDI —

Bir süredenberi asgari ücret uygulanan 110 lira dahil, diğer 16 yaşından küçük olanlar için mevcut rakamlar, Tarım ve Orman İşçisi için tesbit ed lmiş olan rakamlar yaşamaz haldeydiler. Çünkü aradan geçen 15 ay içersinde, gene muhteren kurul üyeleri hatırlayacaklar 1977 yılının Kasım ayındaki fiyatlara göre yapııığımız o tesbitten 110 lirayı misal vererek devam etmek istiyorum. Yaşayan bir rakam olmaktan çıkmıştır ve bu

rakam komadaydı. Hiç değilse 10 aydan beri komaydı. Oysa, asgari ücretler bütün batılı ülkelerde olduğu gibi, yaşayan rakamlardır. Böyle bakıyoruz yeni Asgari ücret her an o günkü fiyatlarla en asgari düzeyde geçimi karşılayacak bir rakam niteliğinde olursa muteber rakamdır. Oysa bizim asgari ücretimiz 10 aydanberi komadaydı.

Muhterem Kurul taze kan vermek suretiyle komada bulunan bu sgari ücreti ihtiyacı olan seviyeye çıkaracaktır. Zaman burada çok önemlidir.

Yaptığınız değerli açıklamada belirttiğiniz, zaman çok önemlidir. Erken toplanmanın amacına uygun olarak muhterem komisyonun çalışmasını çok kısa zamanda bitirilmesi yöntem tartışmalarıyla vakit geçirmemesi kısa süre içerisinde asgari ücreti ortaya koyması gerekir.

— TARIM İŞÇİLERİNİNKİNİ DE VAKİT GEÇİRMEDEN SAPTAYALIM —

Hiç kuşkusuz, komisyonumuzun hemen bundan sonra Sayın Bakanımızın da açıklamasında yer aldığı gibi tarım ve orman işçisinin asgari ücretini tesbit için ikinci bir esas çalışmaya başlıyacaktır. Bunun için bir defa sanayi ve hizmet sektöründe çalışanlarla basın mesleğinde çalışanlar ve gemi adamlarının bu defa tesbit edeceğimiz asgari ücretlerini takiben hiç aralık vermeden tarım ve orman işçilerinin asgari ücretlerinin tesbit edileceği yolundaki Hükümetimizin bu düşüncesini sevinerek karşılıyoruz.

— TÜRK - İS OLARAK 4 İLKEMİZ VAR —

Teklif sarasında birkaçının dikkate alınmasını önereceğimiz ayrıntılarını müzakereler başladığı zaman açıklıyacağımızdan dört ilkenin satırbaşlarını şöyle arzetmek istiyorum :

— Gelir dağılımında dengesizliği giderici vasfını asgari ücret yine korumalıdır.

— Sosyal ücret niteliği tesbit sırasında gözden uzak tutulmamalıdır.

— Bizim bakımımızdan büyük önem taşıyan geçen sefer çok önemli bir adım attığımı , fakat bu defa artık ilkeyi tamamlıyacağımıza inandığımız işçi mutlaka ailesi ile beraber dikkate alınmalıdır. İşçi yalnız başına yaşayan tek başına hayatta olan kişi değildir. Onun da herkes gibi evlenmeye, aile kurmaya ve çoluk çocuğa sahip olmaya hakkı vardır. Bu hakkını kullanıyor olduğu hafızalardan çıkarılmamalıdır. Bu sebeple asgari ücret hesapları yapılırken yalnız işçinin besin içi ve besin dışı gereksinmeleri değil, ailesi ile birlikte besin içi ve besin dışı gereksinmeleri, diğer gereksinmeler dikkate alınmalıdır ve hasap böyle yapılmalıdır.

Az evvel de söylediğim bir hususu 4 üncü ilke olarak tekrarlamak istiyorum. Komisyon mümkün olduğu kadar süratli çalışmalı zaman önemi dikkatten uzak tutulmamalı ve tesbit kısa süre içerisinde yapılmalıdır.»

KÖLN RADYOSUNA DEMEÇ VEREN

HALİL TUNÇ : "TÜRKİYE BATI BLOKUNDAN AYRILIP DOĞU BLOKUNA GEÇEMEZ."

TÜRK - İŞ Genel Başkanı Halil Tunç, Federal Almanya'nın Köln Radyosu Muhabiri Udo Rudnitzki'ye verdiği demeçte, Türkiye'nin ekonomik problemlerinin çözümü için Batılı müttefiklerinin yardımına gerek duyduğunu belirtmiştir.

TÜRK - İŞ Genel Başkanı Tunç ile Köln Radyosu Muhabiri arasında geçen soru ve cevaplar özetle şöyledir :

SORU : Türkiye'nin bugün belli başlı problemi nedir? Ülkeniz dış yardım olmadan ekonomik sorununu nasıl çözecektir.

CEVAP : Gelişmekte olan Türkiye, bu gelişmenin gereği bir çok sorunlarla karşı karşıya bulunmaktadır. Türkiye'nin bulunduğu süreçden geçmiş olan tüm ülkeler gibi Türkiye de bu sorunlarını tek başına çözemez. Dünyada hiçbir ülkenin tek başına yapamadığını Türkiye de pek tabii yapamaz.

Batı ile çok gelişmiş ilişkilerimiz vardır. Bu bakımdan Batı ülkeleri ve Ortak Pazar ükeleri, sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkileri bulunan Türkiye'ye ilgisiz kalamazlar, diyoruz.

Türkiye izah ettiğim şekilde dış yardıma ihtiyaç duymaktadır. Ancak bu ihtiyaç, içinde bulunduğumuz sıkıntıdan kurtulana kadardır. Yoksa Türkiye'nin ilelebet dış yardıma bağlı kalacağı düşünülmemelidir. Türkiye'nin bugünkü aşamadan geçip ekonomisini düzlüğe çıkarmasında, müttefiklerinin ve dostlarının yardımları ve ilgileri gerekmektedir.

SORU : Hükümetin bugünkü ekonomi politikasını nasıl buluyorsunuz?Hükümet mümkün mertebe vatandaşı tasarrufa çağırıyor. Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

CEVAP : Hangi hükümet bugünkü koşullarda iş başında olursa olsun, yaşadığımız dönemin gereği olarak vatandaşı tasarrufa çağıracaktır. Bu çağrı normaldir. Ekonomimizin düzlüğe çıkmasında fedakarlık gerekiyorsa bu yapılmalıdır. Ancak, fedakarlık, fedakarlığı yapacak güçte olanlardan istenmelidir. Eğer toplumun tüm kesimleri kendi çapında fedakarlığa hazırsa, her zaman olduğu gibi ülke çıkarlarını kendi çıkarının üstünde tutmasını bilmiş olan işçi kesimi, bugün buna çoktan hazırdır ve kendisine düşeni yapacaktır.

SORU : Muhalefet grupları hükümeti sola meyletmekle suçluyor. Daha doğrusu, ülkeyi Doğu Blokuna kaydıracak, deniyor, Sizin görüşleriniz ne merkezdedir?

CEVAP : Türkiye'nin Batıdan kopup, doğu blokuna geçmesi, herşeyden önce halkın özlemi ve isteği ile olur. Türk toplumunun bugün böyle bir özlem ve istek içinde bulunduğu, kesinlikle söylenemez. Türk toplumu hiç bir zaman bu eğilimde olmamıştır.

sosyal güvenlik

SAĞLIK HİZMETLERİ KONUSUNDA SAĞLIK BAKANLIĞI İLE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI ARASINDA İŞBİRLİĞİ YAPILIYOR

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'la, Sağlık ve SosyalYardım Bakanı Mete Tan. Parlamentoda düzenledikleri ortak basın toplantısında «Sağlık Hizmetleri konusunda bu iki bakanlık arasında işbirliği yapılmasının kararlaştırıldığını söylemişler, bununla ilgili protokolün hazırlanarak imzalandığını bildirmişlerdir.

Basın Toplantısında konuşan Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, «Sosyal Güvenlik Bakanlığına Ait sosyalizasyon bölgelerinde Sigortalılar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sağlık ocaklarında, Sosyal Sigortalar Kurumunda olduğu gibi rahatlıkla tedavi olabileceklerdir» demiştir.

Hilmi İşgüzar basın toplantısında daha sonra özetle şöyle konuşmuştur :

«Yurdumuzun sağlık ihtiyacının karşılanmasında en büyük sorumluluğu yüklenmiş olan iki bakanlık olarak, sağlık işlerinin daha yararlı olarak yürütülmesi bakımından iş birliği yapmayı kararlaştırdık. Bunun ilk adımı olmak üzere, bazı konularda yardımlaşmayı ve koordinasyonu sağlamak bakımından bir protokol imzaladık. Bu belgenin kapsadığı konulara göre Sosyal Sigortaların sağlık tesisleri bulunmayan sosyalizasyon bölge-

ev kadınının sigortalılığı

OSMAN NURİ TEKMAN

Sosyal Güvenlik, sosyal sigorta sosyal hizmet ve sosyal yardım üçlüsü ile sağlanır.

Bu üçlüden biri olan sosyal sigorta, çalışan kişilerin iş bağıtına göre üç ana sosyal güvenlik kurumunca uygulanan yasalarla yürütülmektedir.

Bunlar;

1) Devlet Personel Kanunu'na tabi olarak çalışanları kapsayan T.C. Emekli Sandığı,

2) Bir hizmet akdine dayanarak çalışanları (işçileri) kapsayan Sosyal Sigortalar Kurumu,

3) Kendi adına ve hesabına çalışan esnaf ve sanatkârlar ile diğer bağımsız çalışanları kapsayan, Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu (Bağ-Kur)dur.

Yukarıda sayılan sosyal sigorta kurumları kapsamına girebilmek için, bir çalışmanın verilmesi ve bu çalışma karşılığı bir kazanç sağlanması esastır.

Bu kuruluşların uyguladığı yasalarda çalışanın bir kazanç sağlamaması halinde (istisnalar da) çalışan kişi sigortalı olamaz. Örneğin, 506 Sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi (B) fıkrası «işverenin ücretsiz çalışan eşi».

Yine bu kuruluşlarla ın uyguladığı yasalarda «çalışmama halinde» bazı sigorta kollarına devam etme imkânı dahi, yasanın öngördüğü daha önce sigortalı olma şartına bağlıdır. Örneğin, 508 Sayılı Kanun'un 85 inci maddesinde enaz 5 yıl sigortalı olma ve en az 750 gün prim ödemiş olma; 1479 sayılı Kanun'un 79 uncu maddesi de en az 2 tam yıl sigortalı olması gibi...

Bu üç sosyal güvenlik kurumunun uyguladığı yasalarla sağlanan yardımlar ve bu yardımlar için aranan şartların, yurdumuz gerçeklerine göre eş düzeye getirilmesinin gerekliliğini her zaman belirtmemize rağmen; çalışanların, iş bağıtlarına göre gerçekte hangi yasaya tabi olmaları gerekiyorsa, haklarında o yasanın uygulanmasının da Anayasa'nın eşitlik ilkesi gereği olduğunu söyleyebiliriz.

Bu görüşümüze rağmen, yasalarımızda bu kurala uymayan durumlar mevcuttur. Örneğin Avukatlık ve Noterlik Kanunları ile, gerçekte bağımsız çalışan, bazı görüşlere göre kamu görevi yaptıkları savunulan avukat ve noterlerin Bağ-Kur, belki

lerinde sigortalılar ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerin muayene ve tedavilerinin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının sağlık ocaklarında yapılması kararlaştırılmıştır.

Yeni imzalanan protokola göre, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Sosyal Sigortalar Kurumu Sağlık tesislerindeki sağlık kurullarının oluşmasında iki taraf birbiblerine yardımcı olacaklardır.»

T.C. Emekli Sandığı'na tabi olmayıp, Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olmaları gibi...

Buraya kadarki açıklamalarımız ile üç büyük sosyal sigorta kurumunun uyguladığı yasalarda, özellikle ça'ışma, çalışma karşılığı kazanç sağlama ve çalışmanın hukuksal durumuna göre ilgili kurumun uyguladığı kanun kapsamına girme karşısında, EV KADINLARINI sigortalamak (amacı ile Bağ-Kur'a bağlanması) yukarıda belirtilen ölçülere uymamaktadır.

EV KADINLARI'NIN Bağ-Kur sigortalısı olmaları halinde, aralarında büyük bir eşitsizlik doğacaktır.

Şöyleki, bugün yalnız bugününün güvencesini sağlayabilecek kazanç temin edebilen ailedeki ev kadını sigortalı olamıyacak; ancak böyle bir geçim sıkıntısı içinde olmıyan ailedeki ev kadını bu yasadan yararlanabilecektir.

Bu görüşe karşı, yasanın herkese açık olduğu ileri sürülebilir. Ne var ki yasa metin olarak ne kadar herkese açık olursa olsun, zorunlu olmadıkça ve daha önemlisi gerçeklere uymadıkça hiçbir anlam taşımayacaktır.

Kaldı ki bugün zorunlu olan Sosyal Sigorta Kanunu ile Bağ-Kur Kanunu kapsamı dışında çalışan «kaçak işçi veya kaçak sigortalı» diyebileceğimiz bir grubun bulunduğu da bir gerçektir.

Bu haliyle EV KADINLARININ SİGORTALILIĞI göstermelik bir güvenceden öteye gidemeyecek ve belki yurd dışında çalışan erkek işçilerimizin çalışmayan eşlerinden «bu yoldan da bizi döviz makinesi yapmaya çalışıyorlar» sözleri duyulacaktır.

Çalışmadan ve kazanç sağlamadan, yalnız o ülkenin vatandaşı olmak yolu ile de sosyal sigorta uygulaması mevcuttur. Buna «Halk Sigortası» diyebiliriz. «65 yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun bu niteliktedir.

Eğer yapılacaksa, halk sigortası olarak nitelendirdiğimiz bu yasadaki «muhtaçlık» şartı kaldırılarak, bu yasadan, tüm yurttaşlarımızın yararlanması sağlanmalı ve bu suretle de Anayasa'mızın 48 inci maddesinin «Herkes, Sosyal güvenlik hakkına sahiptir» ilkesine bir parça daha yaklaşılmalıdır.

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU ANKARA HASTANESİ'NİN DÖRT YENİ BÖLÜMÜ HİZMETE AÇILDI

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, S.S.K. Ankara Hastanesi, Acil Servis, Kan Merkezi, Odyoloji ve Gündüz Psikiatri bölümlerini törenle hizmete açtı. Hilmi İşgüzar, özel uzmanlık servislerinin artırılmasının amaçlandığını belirterek, «Türkiye'de hasta trafiği en yoğun hastanelerden biri, tedavilerinden sorumlu olduğu taşra harici 600 bin Sigortalıya hitabeden Sosyal Sigortalar Kurumu Ankara Hastanesi'dir. Hastaneye her gün 80-200 hasta acil olarak başvurmaktadır. Bu nedenle hizmete açtığımız servislerin kazanılması çok önemlidir» dedi... Hilmi İŞGÜZAR, özel uzmanlık servislerini açarken yaptığı konuşmada, «Modern tıbbın tüm olanaklarını, sigortalılarımızın hizmetine sunacağız. Sigortalılarımızın katkılarına güvenerek açtığımız Kan Merkezi'miz, çok yakın bir gelecekte Ankara'nın en büyük kan merkezi durumuna gelecektir» dedi.. Çok kalabalık bir davetli ve hastane personelinin bulunduğu açılış töreninde Başhekim Zülfikâr Berkem de kısa bir konuşma yaparak, konuklara bilgi verdi...

İSTANBUL DEMİRYOLU İŞÇİLERİ SENDİKASININ ARAŞTIRMASI :

16 YILDA ASGARİ ÜCRET 6 KAT, VERGİLER 51 KAT ARTTI

Sendikanın TÜRK-İŞ basın bürosuna gönderilen inceleme raporuna göre İstanbul Demiryolu İşçileri Sendikası'nın, Ticaret Odası Fiyat Endeksleri'ne dayanılarak yaptığı bir araştırmada 16 yılda asgari ücret 6 kat, kesilen vergi ise 51 kat arttı. Sendika Başkanı Zafer BOYAR, araştırma sonuçlarını açıklarken, 1979 yılındaki asgari ücretin, 1963 yılından daha çok geride olduğunu ve işçi ailelerinin en düşük düzeyde bile yaşamasının olanaksız duruma getirdiğini söyledi.

Araştırmaya göre, 1963 - 1979 yılları arasındaki asgari ücret artışı brütte yüzde 817 iken, SSK primleri yüzde 1471, evli ve iki çocuklu üzerinden ödenen gelir vergisi yüzde 51.50 mali denge vergisi yüzde 530, damga resmi kesintisi yüzde 817 arttı. Böylece toplam kesintilerdeki artış yüzde 2190'ı buldu. Buna karşılık asgari ücretteki net gelir artışı, ancak yüzde 600 dolayında kaldı. Başka bir anlatımla gelir vergisi 51.5, SSK primleri 14.7 kat artarken, asgari ücretli işçinin eline geçen net miktar, yalnızca 6 kat artış gösterdi.

TEMEL MADDELERDEKİ FİYAT ARTIŞI

Araştırmada, çeşitli gereksinim maddelerinin 16 yıl içindeki fiyat artış yüzdeleri de şöyle belirlendi :

«Bir kilo ekmek yüzde 750.8, bir kilo sığır eti yüzde 1468.8, bir kilo zeytin yüzde 1386,6, bir kilo beyaz peynir yüzde 1245.1, bir çift erkek ayakkabısı yüzde 1453.2, bir çeki odun yüzde 1250, iki odalı bir evin kirası yüzde 1444.6.»

Tablolardan çıkan sonuçlara göre, asgarî ücretle çalışan bir işçi, günlük normal mesaisi karşılığında 600 gram et ya da 760 gram peynir alabilmektedir. Aynı işçinin bir çeki odun için 8 günden çok, bir çift ayakkabı için de 11 günden fazla çalışması gerekmektedir. Gecekondu bölgelerindeki iki oda - bir salondan ibaret evin kirası, ayda 240 saat olarak saptanan normal mesai ile karşılanamamaktadır.

TÜRK - İŞ, TRT'NİN YANLI TUTUMUNU KINADI

TÜRK-İŞ İCRA KURULU TARAFINDAN GENEL MÜDÜR TAŞER'E GÖNDERİLEN MEKTUPTA, BU KONUDA KURULUN DİKKATİ ÇEKİLDİ

YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE DE GÖNDERİLEN MEKTUPTA, YAYINLARDA ÇOKLUK İLKESİNE UYULMADIĞINI VE YANLI YAYIN YAPILDIĞINI GÖSTEREN ÖRNEKLER VERİLDİ

TÜRK-İŞ İcra Kurulu, TRT Genel Müdürü Cengiz TAŞER'e bir mektup yazarak özellikle televizyon yayınlarında yanlı haber verilmesinden dolayı Kurum'u uyardı.

TÜRK-İŞ İcra Kurulu TAŞER'e gönderdiği mektupta TRT'nin çokluk ilkesine uymaması eleştirilerek şu görüşlere yer verildi :

«Gerek yasalarda gerekse TRT kuruluş yasasında açık hüküm bulunmasına rağmen TRT'nin yayınlarında bu kurala uymadığı tespit edilmektedir. İşçilerle ilgili konularda radyo ve televizyonda ya sendikacılıkla ilgisi olmayan kişiler ya da işçi kitlesinin büyük çoğunluğunu temsil etmeyen konfederasyonlar konuşturulmaktadır. TÜRK-İŞ'e üye olmayan küçük sendikaların haberleri görüntülü olarak 20.30 haberlerinde verilirken, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların haberleri yayının sonuna doğru verilmektedir. Tarafsızlık ilkesine açıkça aykırı olan bu tutum defalarca tekrarlanmaktadır.»

İcra Kurulunun mektubunda, TÜRK-İŞ'e karşı olan bu maksatlı tutumun terkedilmesi, daha sağlıklı ve yansız bir yayın yapılması da istendi.

- **BİRİNCİ TOPLANTI SONUNDA KONUŞAN TUNÇ, «ÜLKE GELECEĞİNİ GARANTİYE ALMA YOLUNDAKİ HÜKÜMET KARARLARINI DESTEKLERİZ.» DEDİ**
- İKİ GÜN SÜREN TOPLANTILARA İŞÇİ VE İŞVEREN TEMSİLCİLERİYLE SANAYİ ODALARI YÖNETİCİLERİ DE KATILDI
- **TOPLANTILAR SONUNDA YAPILAN ORTAK AÇIKLAMADA DÖVİZ GEREKSİNMESİNE KARŞI İÇ KAYNAKLARA AĞIRLIK VERİLMESİ İSTENDİ**

ekonomiyi güçlendirme çalışmaları ve TÜRK-İŞ'in GÖRÜŞLERİ

HÜKÜMET tarafından hazırlanan Ekonomiyi Güçlendirme Programı taslağı üzerinde, geçtiğimiz ay içinde iki gün süreli toplantılar yapıldı ve bu toplantılarda, hükümetçe getirilmek istenen ekonomik önlemler üzerinde, işçi ve işveren kesimleriyle sanayi ve ticaret odaları temsilcilerinin görüşleri saptandı.

EKONOMİYİ GÜÇLENDİRME ÇALIŞMALARI VE TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞLERİ

14 Mart günü başlıyan ilk gün toplantılarında, Başbakan Ecevit her kuruluş yetkilileriyle ayrı ayrı görüştü ve ilk görüşme Başbakan'la TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ arasında cereyan etti. Toplantının daha sonraki bölümüne TÜRK-İŞ İcra Kurulu üyeleri de katıldı.

BAŞBAKANIN SÖZLERİ

Yaklaşık üç saat süren ilk gün toplantısından önce, Başbakan Bülent ECEVİT, bu toplantıların amacı hakkında basına şu açıklamyı yaptı :

«TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı değerli arkadaşım Sayın Halil TUNÇ'la bugün hükümetin hazırlıklarını tamamladığı Ekonomiyi Güçlendirme Programı Taslağı, üzerinde bir görüşme yapacağız.

Bilindiği gibi daha öncede belirtmiştim, bu taslak son şeklini almadan ve uygulamaya konmadan önce, işçilerimiz adına Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonun görüşünü almaya büyük önem veriyoruz. Daha sonra DİSK Sayın Genel Başkan'ıyla da görüşeceğim.

Dün belirttiğim gibi biz böyle bir ekonomiyi güçlendirme proğramının uygulanmasında başarının ancak gerek işçiler tarafından gerek Sendikalar tarafından gerek Sanayi ve Ticaret alemi bakımından benimsenmesi ve desteklenmesi durumunda başarılı olacağına inanıyoruz.

GÖRÜŞMELERİN AMACI

Yarın için bir toplantı düzenledik, bu toplantıya Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Sanayi Odaları ve Ticaret Odaları temsilcileri birlikte katılacaklar.

Böyle bir toplantı bildiğim kadar Türkiye'de ilk kez oluyor. Bu çok sevindirici ve umut verici bir aşamadır. Ve çetin günlerde karşılaşılan engelleri aşmak için, Türk ulusunun hatta bazı bakımlardan çıkarları çelişen kesimlerinin bile nasıl biraraya gelebileceklerini kıvanç verici biçimde ortaya koyan bir örnek olacaktır.

Bu toplantının her bakımdan çok olumlu sonuçlar vereceğine ve her halde çok olumlu ve umut verici bir başlangıç olacağına inanıyorum.

Sayın Halil TUNÇ'a bugün Ekonomiyi Güçlendirme Proğramı hakkında bilgiler vereceğiz ve kendilerinin görüşlerini rica edeceğiz. Yarınki toplantıda da hep birlikte bir değerlendirme olanağını bulacağız.

Türkiye'nin kısmen dış nedenlerle, kısmen iç nedenlerle sürüklendiği ekonomik darboğazdan çıkabilmek için kendi ulusal gücünü ve doğal kaynaklarını aynı zamanda sanayi potansiyelini tam olarak harekete geçirmesi gereklidir. Buna ivedi gereksinme duyulan bir asmaya gelmiş bulunuvoruz. Bu güç ve potansiyel tam olarak harekete geçtiğinde Türkiye'nin her engeli aşabileceğine ve başkalarına muhtaç olmaksızın aşabileceğine güveniyorum.

Türk işçilerinin de bu konuda kendilerine ve ulusumuza olan güvenlerinin tam olduğunu biliyorum. O bakımdan bu görüşmelerden çok umutluyum. Bu ortak çalışmalara katkıda bulunduğu için Sayın Halil TUNÇ'un kişiliğinde TÜRK-İŞ'e teşekkür ederim.»

HALİL TUNÇ'UN SÖZLERİ

14 Mart günü yapılan başbaşa görüşmeden önce, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ ise, görüşlerini şöyle açıklamıştı :

«Esasen toplumda pek sempatik karşılanmamakla beraber Hükümetimizin böylesine cesur bir kararla, ülkenin geleceğini garanti altına alma, ekonomiyi düzlüğe çıkarma yolunda çok cesur kararını alkışlamak isteriz.

Bugün ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılardan kurtulmanın yolu da günlük kararlar değil, uzun vadeli kararlar, toplumun geleceğini garanti altına alan kararları almayı gerektirmektedir. Hele böyle karar almada işçinin görüşünün alınması bunu da aşarak, işçi - işveren - Hükümet üçlüsünün ülkenin kaderiyle ilgili konularda görüşlerini ortak toplantılarda dile getirmesini sağlayıcı böyle bir toplantı gerçekten Cumhuriyet Tarihinde ilk defa olmaktadır. Ve oldukça yararlı bir toplantı olacağını sanıyorum. En azından öyle ümit ediyorum.

İŞÇİ DESTEĞİ VE HÜKÜMETLER

Biz, eskiden beri söylediğimiz gibi kısa vadeli çıkarlar yerine, ülkenin uzun vadeli çıkarlarını hesaba katarak her türlü fedakarlığa hazır olduğumuzu defalarca ifade ettik. Bu defa da ifade ediyoruz. Biz karamsar değiliz. Ülkemizin elbette içinde bulunduğu sıkıntılar vardır, bu sıkıntılardan kurtulmanın yolu, ulusun ve ulusal kuruluşların tutum ve davranışlarıyla mümkündür. Bu tutum ve davranışların en ağırlık kazanan yeri de fedakârlık ölçüsüdür.

Bir ulusun buhranlı dönemlerinden çıkması buna bağlıdır. Eğer bu fedakarlık toplumun tüm kesiminde eşit şekilde fedakarlık yapma gücü olanlara güçleri nispetinde yüklenirse Ulusumuz yalnız ekonomik bakımdan değil, sosyal bakımdan siyasal bakımdan hatta anarşi ve terörizm bakımdan da düzlüğe çıkacaktır. Kesinlikle karamsar değiliz. Son zamanlarda kamuoyunda bir panik yaratma istikametinde çabalar var, bu çabalara katılmıyoruz ve divoruz ki; işçinin desteği devam ettiği sürece hükümetlerin basarı şansı vardır, sorunların üstesinden gelme mümkündür. Bu destek devam edivor ve bundan böyle de ülkenin yararına gördüğümüz her konuda Hükümeti desteklemeye devam edeceğiz.»

TUNÇ, bu ilk toplantı sonunda, basın mensuplarının sorularına cevaben de özetle demiştir ki :

«Sayın Başbakan'la yaptığımız üç saat süreli bu toplantı, biz'm açımızdan çok yararlı geçmiştir. Bilindiği üzere, Hükümetimiz, bir süreden beri,

Ekonomiyi Güçlendirme Programı üzerinde çalışmaktadır ve bu konuda hazırlanan taslak hakkında bugün bize ayrıntılı bilgiler lûtfedilmiştir.

Biz, işçi kesimi olarak bugünkü görüşmede notlarımızı aldık. Önerilerimizi yarınki toplantıda sunacağız.

Bugün bize verilen bilgiler dahilinde, hükümetin getirmek istediği ekonomik önlemleri genellikle olumlu bulduğumuzu belirtmek isterim. En azından bu öneriler paketini, işçi kesimi tarafından kabul edilemez nitelikte görmediğimizi bildirmek isterim. Tabii, bu görüşümüze kaydı ihtiyatla söylüyorum. Esas somut görüşlerimizi, yarın ortaya koyacağız.»

İKİNCİ GÜN TOPLANTISI

Başbakanlıkta 15 Mart günü yapılan ikinci toplantı geniş kapsamlıydı ve TÜRK - İŞ Yöneticilerinden başka, DİSK yöneticileri, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Sanayi Odaları temsilcileri de katılmıştı.

Dört saati aşkın bu toplantı sonunda hazırlanan ortak basın bildirisi Başbakan Ecevit tarafından basın mensuplarına açıklandı. Açıklamada, «Ülkenin içinde bulunduğu bu zor dönemde, her kuruluşun kendine düşen özveriden kaçınmıyacağı ve özellikle iç kaynakların üretimine ağırlık verileceği, ekonomik konularda ülkeyi ferahlatıcı önlemler alınacağı» ifade ediliyordu.

Açıklamaya imza koyan DİSK yöneticileri, bu ifadelere katılırken «İDEOLOJİK GÖRÜŞLERİMİZ SAKLI KALMAK ŞARTIYLA..» ibaresinin konulmasında ısrarlı olmuşlardı. Böylece bu istek de açıklamada yer almıştı.

TÜRK-İŞ'İN EKONOMİK KONULU ÖNERİLERİ

Bu toplantıya etraflı bir uzmanlık çalışması yaptıktan sonra bazı önerilerle katılan TÜRK - İŞ Genel Başkanı ve hey'ette yer alan İcra Kurulu üyeleri, Konfederasyon tekliflerini Başbakan'a verdiler.

Toplantıya, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Ça'ışma Bakanı Bahir Ersoy da katılmış ve TÜRK - İŞ önerileri genellikle tutarlı ve özlü bulunmuştu.

TÜRK - İŞ, en başta, toplumsal anlaşmanın ele alınması gereken bazı maddeleri ve bu konuda alınması gerekli önlemleri sıralamıştı.

Konfederasyonun ekonomik kalkınmayı da hedef alan 16 maddelik bu isteklerinde şöyle deniyordu :

TOPLUMSAL ANLAŞMA

1 — İşçi haklarının uygulamadaki aksaklıkların giderilmesi,

2 — Dengesiz gelişme, düzensiz sanayileşme, sağlıksız ve hızlı kentleşme sorunlarının yarattığı ağır ekonomik ve toplumsal sorunların müzakeresi,

3 — Bu konularda siyasal iktidar ile demokratik işçi hareketinin el ele vermeleri ve dayanışma içinde olmaları,

4 — Anayasa dışı eğilimlerin, yasa dışı eylemlerin, toplumda barışı ve huzuru bozucu davranışların her zaman ve ayırım gözetmeksizin karşısında durum almaları,

5 — İşsizliğin hızla azaltılması için ekonomik atılım dönemine girilmesi, Başta köylüler olmak üzere tüm halkın gelişme nimetlerinden hakça yararlanması sağlanması.

6 — Gelirlerle fiatlar arasında refah artışını yaygın ve sürekli kılıcı bir denge sağlanması,

7 — Verimlilik ve üretimin arttırılması, ulusal sanayinin dışa bağımlılığın azaltılması, dış ödemeler dar boğazından kurtulma olanağının sağlanması,

8 — Kamu kesimindeki işletmelerin verimli çalışır ve kaynak yaratır duruma getirilmesi işçilerin yönetime etkin bir biçimde katılmasının sağlanması,

9 — İşçi - İşveren ilişkilerinin geliştirilmesi, aşırı kâr heveslilerinin bu alışkanlıklarından vazgeçirilmesi, toplumu huzur getirici, refahı yaygınlaştırma, gelişmeyi hızlandırıcı bir demokratik gelir-fiat politikası geliştirilmesi,

10 — Sosyal adaleti toplumun tümünü kapsayacak biçimde yaygınlaştırılması, yatırıma ayrılabilir kaynakları artıran hakça bir vergi düzeninin sağlanması. Özellikle dar gelirliler üzerindeki vergi yükünü azaltacak değişikliklerin sağlanması.

11 — Fiat artışlarının kısılması çabalarının sürdürülmesi, işçi - memur ayırımı sorununun çözümlenmesi, Tarım işçilerinin haklarının yasal bir düzenlemeye bağlanması.

12 — Ekonomik ve toplumsal bunalımlar ve demokratik rejime yönelen tehlikeleri önleyecek çözümler getirilmesi.

EKONOMİYİ GÜÇLENDİRME ÇALIŞMALARI VE TÜRK-İŞ'İN GÖRÜŞLERİ

Demokratik işçi haklarını koruyup geliştirmek, demokrasiyi güvence altına almak için işçi haklarının korunup geliştirilmesi,

13 — İş yasasının 13, 17 ve 24 üncü maddelerinin toplum gereklerine uygun biçimde ve çalışanların hakları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi,

14 — Toplu sözleşme yapacak sendikanın belirlenmesinde refarandum ilkesini, sendikal yarışmada sorumsuzluğa yol açmayacak ve işçilere zarar vermeyecek yönde yasalaştırmak üzere gerekli çalışmalara başlanması,

15 — Ekonomik kalkınmanın ve demokratik gelişimin gerçekleştirilmesine yönelik işbirliğinin geliştirilmesi ve sürekli bir Komisyonun kurulması ve çalışmaya başlanmasının sağlanması,

16 — Kalkınma Planı Stratejisinin, planların ve yıllık programlarının hazırlanışı, ekonomik ve sosyal politikalarla fiyat ve gelir politikalarının saptanıp izlenmesi, fiyatların denetimi ve fiyat ve gelir dengesinin sağlıklı ekonomik kalkınmayı hızlandıracak ve refahı arttırıp yaygınlaştıracak biçimde korunması, istihdam olanaklarının arttırılması, verimliliğin yükseltilmesi gibi temel sorunların ele alınması.

1 — YÖNETİME KATILMA KONUSU :

Kamu kesiminde işçilerin ve öteki çalışanların üretim, yatırım ve yönetim kararlarına katılmalarını öngören katılım modelinin seçiminde TÜRK - İŞ önerisinin dikkate alınması.

2 — VERGİ KANUNU TASARISI VE TÜRK - İŞ GÖRÜŞÜ :

Halen uygulanmakta olan gelir vergisi kanununda 1951 yılında esas alınan vergi dilim ve oranları, günün şartlarına uygun hale getirilmelidir. Ücretlilerden, bugünkü uygulamada olduğu gibi, muhtelif gelirleri birleştirmeksizin, her gelirin kendi parçası üzerinden vergi tarhına gidilmelidir.

En az geçim indirimi çok önemli bir kavramdır. En az geçim indirimi, asgari ücret düzeyinde olmalıdır.

İşçi kıdem tazminatından halen alınmakta olan vergilerin arttırılmasına asla gidilmemelidir.

3 — İHTİLAFLI SÖZLEŞMELER VE İŞKOLU YETKİLERİ :

Bazı Bakanlıklar ve Genel Müdürlükler, yanlış iş tutumları sonucu, uyuşmazlıklara sebep olmaktadırlar.

Bazı Bakanlıklar ve Genel Müdürlüler, yanlış tumlarında ısrar etmeleri yeni uyuşmazlıkların doğmasına neden olmaktadır.

4 — ASGARİ ÜCRETLERİN YENİDEN TESPİTİ :

Şiddetle artan fiatlar karşısında bugünkü asgari ücret, en az geçim için yeterli olmaktan çıkmıştır. Bilindiği gibi halen en yükseği 110.— TL. olan asgari ücretten, vergi ve sigorta primi kesildikten sonra ele geçen net 77.— TL. dir.

Asgari ücretle geçinmek zorunda olan işçilerimiz büyük sıkıntı içine düşmüşler ve bunalmışlardır.

Bu gerçekler ışığında, derhal ele alınmasında mutlak zaruret olan ASGARİ ÜCRETLERİN, günün şartlarına uygun olarak yeniden tespiti için, ASGARİ ÜCRET TESBİT KOMİSYONU'nun toplantıya çağrılması sağlanmalıdır.

5 — SOSYAL İÇERİKLİ KANUN TEKLİFLERİ :

Sunduğumuz, Sosyal İçerikli Kanun tekliflerinin Meclislerden geçirilmesinde öncelik tanınması.

6 — İLAVE ÖDEME TARİHLERİNİN TESPİTİ :

6772 sayılı Kanuna göre 1979 yılında ödenmesi gerekli ilâve (ikramiye)lerin tarihleri için önerimiz :

1. İkramiye Birinci yarısı 27 Mart 1979

1. İkramiye ikinci yarısı 14 Ağustos 1979 Ramazan Bayramı öncesi

2. İkramiye Birinci yarısı 23 Ekim 1979 Cumhuriyet ve Kurban Bayramları öncesi

2. İkramiye ikinci yarıcı 29 Aralık 1979 Yılbaşı öncesi.

7 — ÇOKLUK İLKESİNE UYULMASI :

Demokrasinin temel taşlarından biri olan çokluk ilkesi evrensel bir haktır. Bu hakka herkesin saygılı olması gereklidir.

Ancak, bağlı Bakanlıkların ve bazı kurumların bu konuda yapılan yazılı ve sözlü bütün uyarılara rağmen bildiklerinden şaşmadıkları ve ÇOKLUK İLKESİ ni çiğnemeye devam ettikleri tespit edilmiştir. Bu durum süratle önlenmelidir.

8 — MOTOR SANAYİİ

TÜMOSAN Kuruluşu tamamlanmıştır. Şimdi süratle üretime geçecek her türlü yardım ve destek sağlanmalıdır.

9 — HAM MADDE SIKINTISI VE KAPANAN İŞYERLERİ :

İşyerlerimizin kapanmasına izin verilmeyecek her türlü önlem alınmalı, ham madde, yedek parça gibi ihtiyaçlarının süratle sağlanmasına öncelik verilmelidir.

DİĞER ÖNERİLERİMİZ

TÜRK - İŞ, aynı günkü toplantıda Başbakan'a verdiği ve özellikle ekonomiyi güçlendirici açıdan önem taşıyıcı sunularında ise, şu konulara yer vermişti :

a — Fiat artışları dondurulmalı ve kontrol altına alınmalıdır.

b — Zam yapılırken, ölçülü olmalı ve bu zamların ekonomiyi güçlendirme açısından halka güven verici önlemler de beraber getirilmelidir.

c — Ağır bir sorun haline gelen işsizliğin önlenmesi için her türlü sosyal ve ekonomik tedbir süratle alınmalıdır.

d — Asgarî ücret enaz geçim indirimi olarak alınmalı ve vergi dışı bırakılmalıdır.

e — Gerekli yasal değişiklikle vergide beklenen adalet sağlanmalıdır.

f — Enerji buhranına kesin çözüm kazandırılmalıdır.

DENİZ ULAŞ-İŞ FEDERASYONU'NUN «YÖNETİCİLERİN SENDİKAL SORUNLARI» SEMİNERİ İZMİR'DE YAPILDI

TÜRK - İŞ ve TÜRK-DENİZ ULAŞ-İŞ FEDERASYONU tarafından İzmir'in Çeşme ilçesinde düzenlenen «Yöneticilerin Sendikal Sorunları» konulu seminerde konuşan, Federasyon Başkanı Emin KUL, «Toplumumuzun ve ulusumuzun gelişmesi için, güçlerimizi birleştirmek ve bütünleştirmek zorundayız» demiştir.

TÜRK - İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, TÜRK - İŞ Üçüncü Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış, AAFLI Türkiye direktörü Thomas Miller, yardımcısı Nurhan Ülker ile İzmir'de TÜRK - İŞ'e bağlı çeşitli sendikaların Şube başkan ve Yöneticilerinin hazır bulunduğ seminerde ayrıca, TÜRK - İŞ Birinci Bölge Temsilcisi İsmail TOPKAR da onur konuğu olmuştur.

Türk Deniz Ulaş - İş Federasyonu Başkanı Emin Kul yaptığı açış konuşmasında, ülkemizin tarihinin en yoğun ekonomik, ve sosyal bunalımlarını yaşadığını, çıkar yolun, ulusumuzun ve toplumumuzun gelişmesi yolunda acil ve güncel görevimizin, var olmayan emek ve sermaye dengesinin sağlanması için, demokratik oluşumlar içinde saptanacak akılcı yöntemlerle, demokratik mücadeleyi hızlandırıp, ulusumuzun huzuru ve mutluluğu doğrultusunda sonuçlara ulaştırabilmek yolunda, güçlerimizi birleştirmek ve bütünleştirmek olacağına dikkati çekmiştir.

Genel Başkan Emin Kul, Daha sonra konuşmasını şöyle sürdürmüştür :

«Kalkman her ülke, sanayileşen her ülke, kalkınma ve sanayileşme yolunda maddi ve manevi bir bedel ödemiş çeşitli sıkıntılar çekmiştir. Türk ulusu ve Türk Devleti kalkınmasında hiç bir zaman emperyalizmi bir araç gibi kullanıp, başka ulusları sömürme yolunu seçmediği gibi, kendi ulusunu da gelişme yolunda köle gibi çalıştırarak nesilleri ezme ve yoketme yolunu da seçmemiştir.»

— ÖZDEMİR, SİYASİ PARTİLERİN ASGARİ MÜŞTEREKLERDE BİRLEŞMESİ GEREKİR...»

TÜRK - İŞ Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir ise, Türkiye'nin geçirdiği bunalımlardan çıkabilmesi için, siyasi partilerin asgari müştereklerde birleşmesi gerektiği ileri sürmüştür.

— TOPKAR : «ÖZGÜRLÜK ADAM ÖLDÜRMEK DEĞİLDİR...

TÜRK - İŞ Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar, vergi adaletsizliğinin zaman geçirilmeden ortadan kaldırılmasını, asgari ücretin saptanmasının yanısıra «Enaz Geçim İndirimi» yasasının da çıkarılmasını istemiş ve anarşik olaylara değinerek şöyle konuşmuştur :

«Ülkemizde özgürlük, adam öldürme özgürlüğüne dönüşmüştür. Biz temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasından yana değiliz. Ancak, silaha kim sarılıyorsa kim fikre karşı kurşun sıkıyorsa, kim adam öldürüyorsa ona karşıyız.»

Dört gün süre ile devam eden seminerde, çeşitli konularda, bildiriler sunulmuş ve daha sonra da seminerin bir genel değerlendirilmesi yapılmıştır.

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ SADIK ŞİDE, YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZİN ÇEŞİTLİ SORUNLARI İLE İLGİLİ OLARAK TV'YE BİR DEMEÇ VERDİ.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Sadık ŞİDE, TRT'ye verdiği özel demeçte «YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZİN ÇEŞİTLİ SORUNLARI» konusunda ayrıntılı bilgi verdi.

TV Muhabirinin, «Yurt dışına işçi göçü hangi amaçlarla başladı ve bugünkü durumu nedir? yolundaki sorularını cevaplayan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ŞİDE, «YURT DIŞI İŞÇİ SORUNLARININ BİRÇOK HALİYLE BİR BUNALIM ŞEKLİNDE ÖNÜMÜZDE DURDUĞUNU» belirtti ve bu sorunlara acil çözüm bulma konusunda TÜRK-İŞ'in de kendi yönünden olumlu girişimlerini sürdürdüğünü söyledi.

büyük kongreye doğru

Her üç yılda bir Nisan ayında yurdumuzun en çok üyeye sahip, en büyük işçi kuruluşu olan TÜRK - İŞ'in bir yeni genel kurulunu daha yapıyoruz. Hür sendikacılığın dünya üzerinde sayılı, saygın ve etkili temsilcilerinden birisi olan TÜRK - İŞ'in 11. genel kurulu da çalışmalarına 16 Nisan'da başlıyarak programda aksama olmadığı takdirde 22 Nisan günü çalışmalarını tamamlıyacaktır. Bu büyük GENEL KURULUN TÜRKİYE'NİN içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar birbiri peşine uygulanmaya başlanan zamlar demetinden sonra dikkatleri daha da çok çekeceği ve TÜRK - İŞ topluluğunun en büyük karar organı olan genel kurulda yapılacak tartışmaların ilgi ile izleneceği bilinmektedir.

TÜRK - İŞ'in kurulduğu günden bu tarafa hür sendikacılık alanında geçirdiği aşamalar verdiği mücadeleler bir yazının dar boyutları içine sığacak cinsten değildir. Ama hemen kaydetmeliyim ki, TÜRK - İŞ topluluğu çok az istisnası ile ve büyük bir çoğunlukla hür sendikacılığa yürekten inanarak çok partili siyasi hayatın vazgeçilmezlik ilkesine yürekten bağlı olarak Anayasaya ve Atatürk ideallerine inaçla bağlı bir görünüm içinde genel kurula gitmektedir. Hür sendikacılık daha önceleri de yazmaya, söylemeye çalıştığımız gibi eleştiri hakkını elinde tutan hür tartışma ortamı içerisinde daha iyiyi, daha güzeli, daha doğruyu bulma yöntemi arayan sendikacılık türüdür. Bu sendikacılık inanışı içerisinde her cinsten dikta heveslilerinin, özlemcilerinin Anyasada yeri bulunmayan faşist ya da komünist bir idare heveskârlarının yeri kesinlikle yoktur. Hür sendikacılık inancı içerisinde tezgâhdaki işçiden devlet reisine kadar uzanan çizgide hür insanlar topluluğu hür düşünce, hür inanç ve çoğulcu demokrasiye olan sarsılmaz bağlılık fikri yatmaktadır.

TÜRK - İŞ topluluğu geride bıraktığı 27 yıl içerisinde hürriyetçi, medeniyetçi ve Atatürkçü bir çizgide inançla yürümüştür. TÜRK İŞ'in ilk müteşebbis heyet başkanı merhum Akçakanat'dan merhum Demirsoy'a ve giderek sayın Tunç'a kadar bütün liderler yukarıda belirlediğim inanç ve heyecan çizgisi üzerinde yürümüşler, eleştiriye açık olmuşlar ve TÜRK - İŞ topluluğunu yolundan saptırmadan günümüze kadar getirmişlerdir. Türk sendikacılığının bugünkü etkili ve dinamik yapısında hür sendikacılığa inanmış bütün sendikacıların, liderlerin ve hiç kuşkusuz onlara destek olan aziz Türk işçilerinin katkıları son derece büyüktür. TÜRK - İŞ topluluğu hür Batı toplumlarındaki sendikaları bile kıskandıracak bir düzeye erişmiştir. Elbette bu düzeyin sıkıntıları, sarsıntıları, inananları, inanmıyanları olacaktır.

Gündeme getirilen toplumun bütün sorunlarına gölge düşürmek isteyenler genel kurul arifesinde TÜRK - İŞ topluluğunda huzursuzluk çıkarmak arzusunda bulunanalar ortaya çıkabilecektir. Bütün bunlar demokratik sendikacılığımızın açık reiim içindeki doğal sancıları olarak gelip geçecektir.

11. Büyük Genel Kurula giderken sevgiyi, saygıyı, fikirlere ve düşüncelere hürmeti şaşmaz bir ilke olarak kabul etme durumunda bulunduğumuzu açıklamaya bilmem gerek var mı? Bana göre kim ne derse desin TÜRK - İŞ yönetimi yaptıkları hizmetlerle geçmişe açık alınla dönüp bakabilecek bir yüreklilikle hizmetlerini sürdüregelmişlerdir. Şimdi artık söz TÜRK - İŞ Genel Kurulunu oluşturan değerli delegelerin ve sırası gelince de savunmanın olacaktır. Değer yargılarını yıkarak sonuç alma girişimlerinin TÜRK - İŞ Genel Kurullarında yeri hiçbir zaman olmamıştır ve olmayacaktır.

Türklüğün engin tarihi soylu geçmişi ve Atatürk'ün direktifleri ile uygarlığa bakışı samimi inancım odur ki, bu genel kurulda da yeni bir örneğ'ni daha gösterecek ve TÜRK - İŞ topluluğu bu genel kuruldan da büyüyerek demokratik bir tartışma ortamı içinde tartışa tartışa doğruları bularak ve güçlenerek çıkacaktır. TÜRK - İŞ Türk Demokrasisinin en güçlü teminatlarından birisi olmaya devam edecektir. TÜRK - İŞ'in Türk çalışanları ve Türk toplumunun bütününü ilgilendiren bütün sorunlara gerçekçi bir yaklaşım içinde bulunduğu gözlerden ırak tutulmamalıdır. TÜRK - İŞ, fanatik, doğmatik düşüncelere kendisini kaptıracak meceracıların hiç bir zaman karargâhı olmamış tam tersine, aklı selimi temsil eden bir kuruluş olarak bu protot'plerin hücum merkezi ha'inde çalışmalarını sürdürmüştür.

11. Genel Kurulun sonuçları itibariyle de ülke ve ulus yararına çalışmalar sürdüreceğini şimd'den beklemek iyimserlik sayılmamalıdır. Bu genel kuru'un da, Türk çalışanlarına Ulusumuza, ülkemize ve Aziz Türk işçilerine yararlı olmasını gönülden diliyorum.

İsveç'teki Türk İşçilerinin Sorunları Konfederasyonlar bünyesinde ele alındı

TÜRK-İŞ'in yurt dışındaki işçilerimizin çeşitli sorunlarına çözüm bulmak amaciyle, işçilerimizin bulundukları ülkeler Sendika Birlik veya Konfederasyonları ile kurduğu ilişkilerden bir yenisini, bu kez İsveç Sendikalar Konfederasyonu (LO) ile kurmuş bulunmaktadır.

Bu amaçla 5 - 7 Mart günleri Ankara'da TÜRK-İŞ'te bir araya gelen temsilciler, Kuruluşları hakkında bilgi alış - verişinde bulunmuşlar ve işçilerimizin sorunlarını madde başlıkları olarak tesbit etmişlerdir.

Yapılan görüşmelerde, İsveç'te çalışan işçilerimizin;

— **Dil, Çocukların eğitimi, İşçilerin mesleki eğitimi, ve emeklilik sorunları dışında, işçilerimiz'n; Türkiye'ye döndüklerinde iş bulma sorunu, Ailelerine gönderd kleri paraların geç ulaşması ve Türkiye gümrüklerinde karşılaşılan zorlukların giderilmesi konusunda ortak çalışmalar yapılması öngörülmüş ve bu amaçla ortak çalışma grubu kurulması kararlaştırılmıştır.**

Bu nedenle Ağustos veya Eylül 1979 ayında Stokholm'de yapılacak ikinci toplantıda Konfederasyon yetkilileri, işçilerin tesbit edilen bu sorunlarının çözüm yolları üzerinde çalışmalarını sürdürecek ve çözüm yolunda gereken formalitelerin gerçekleşmesi için gerektiğinde Hükümetleri nezdinde girişimlerde bulunacaklardır.

TÜRK-İŞ, ayrıca bu yıl içinde;

— Alman Sendikalar Birliği (DGB) ile 24 - 26 Eylül'de,

— Hollanda Sendikalar Birliği (FNV) ile Nisan veya Haziran 1979'da ve;

— Avusturya Sendikalar Birliği (ÖGB) ile de tesbit edilecek bir tarihde Türkiye'de, bir araya gelerek sürekli komisyon çalışmalarını sürdürecektir.

TÜRK - İŞ YÖNETIM KURULU BİLDİRİSİ

TÜRK - İŞ YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİNDE TÜRK - İŞ'İN 11 NCİ GENEL KURUL'DAN DAHA GÜÇLÜ ÇIKACAĞI BELİRTİLDİ

KONFEDERASYONUMUZ Genel Yönetim Kurulu Genel Başkanı Halil TUNÇ'un Başkanlığında yaptığı ve üç gün devam eden toplantısından sonra,, bir bilidiri yayınlanarak, Genel Yönetim Kurulunda görüşülen ve üzerinde tam bir uyuşmaya varılan konuların bir kısmı açıklanmıştır.

TÜRK - İŞ Yönetim Kurulunun bildirisi aynen şöyledir :

EKONOMİK DURUM VE ALINMASI GEREKLİ ÖNLEMLER :

«Ülkemiz oldukça önemli bir ekonomik dar boğazdan geçmektedir. Bu ilk sıkıntı olmadığı g bi son da değildir. Hiç Kuşkusuz ekonomik durum zaman zaman bir takım zamları gerekli kılabilir. Böyle durumlarda yapılan ve yapılacak olan zamlar, halka gerekçeleriyle beraber açıklanmalıdır. Halkın alınan ekonomik kararları desteklemesi ve güven duyması için bu şarttır.

Bu ölçü hiç bir zaman gözden kaçırılmamalıdır. TÜRK-İŞ, gerekli tedbirler alınmadan yapılan ve yapılacak olan zamların karşısındadır.

EKONOMİK ÖNLEMLER YANINDA SOSYAL ÖNLEMLER DE ALINMALIDIR :

Ekonominin gerektirdiği ve kaçınılmaz duruma getirdiği zamlar yapılırken, doğuracağı diğer sakıncalar dikkate alınarak dar ve sabit gelirlileri koruyucu önlemler de birlikte getirilerek ücret - fiyat dengesi sağlanmalıdır.

TÜRK-İŞ inanmaktadır ki, zam yapmak, sabit gelirlinin ekonomik gücünü geriletmek suretiyle gerçekleştirilirse adaletsizlik ve tepki getirir. Bu da yeni bir huzursuzluk kaynağı olur.

PİYASA KONTROLÜ ETKİNLEŞTİRİLMELİDİR :

Diğer taraftan açıkça görüldüğü gibi, bütün gayretlere rağmen piyasanın kontrolü yeterli bir şekilde yapılamamaktadır. Bilhassa zam kararlarının yaygın biçimde uygulandığı dönemlerde bu kontrolsüzlük daha da yaygınlaşmakta ve vatandaş tedirgin hale gelmektedir. Öyle ki, bazı temel ihtiyaç maddelerine zam yapılmamış olduğu halde, kontrolsüzlük yüzünden yapılan zamlar bu maddelere de kendiliğinden yansımaktadır.

Aşırı fiyat artışlarının önlenmemesi halinde enflâsyonun daha da hızlanacağı, bunun sonucu yatırım, tasarruf dengesinin ortadan kalkacağı ve ekonomik gelişmenin geniş ölçüde aksayacağı kaygısı duyulmaktadır.

Bu sebeple TÜRK-İŞ, aşırı fiyat artışlarının durdurulmasını, kısa, orta ve uzun vadede köklü ve etkin ekonomik tedbirlerin alınmasını istemekte ve bunu gerekli görmektedir.

Bu arada çok zor durumda o'dukları bilinen Emeklilerin durumu takviye edilmelidir.

İŞSİZLİĞİN ÖNLENMESİ :

Ağır bir sorun haline gelmiş bulunan işsizliğin önlenmesi için her türlü sosyal ve ekonomik önlem süratle alınmalıdır.

YAN VE ARA SOKAKLARDA ... TÜRK - İŞ TOPLULU...

DIŞARDAN MÜDAHALE ... EKONOMİNİN GEREKTİRD... ÜCRET - FİAT DENGE...

ZAM, SABİT GELİRLİNİ... GERİLETMEK SURETİ... ADALETSİZ VE ...

KONTROLSÜZLÜK NE... MADDELER KENDİLİĞİ...

İSTİHDAM BÜTÜN EK... TEMELİNİ ...

YAPILAN DEDİKODULARLA
UĞU ETKİLENMEZ

;AYRETLERİ BOŞUNADIR,
›IĞİ ZAMLAR YAPILIRKEN,
ESİ SAĞLANMALIDIR,

N EKONOMİK GÜCÜNÜ
İYLE GERÇEKLEŞİRSE
TEPKİ GETİRİR,

DENİYLE BAZI TEMEL
INDEN ZAM GÖRÜYOR,

ONOMİK KARARLARIN
TEŞKİL EDER.

TÜRK-İŞ, istihdam sorununun Türkiye'nin mutlaka çözümlemek zorunda olduğu en önemli sorunlardan biri olduğunu bilmektedir. İstihdam, bütün ekonomik kararların temelini teşkil eder. Buna ekonomik kararlarda ağırlık verilmediği takdirde ülkenin rahatlığa, ekonominin istikrara kavuşması, kalkınmanın geniş halk topluluğu yararına gerçekleştirilmesi mümkün değildir.

ENAZ GEÇİM İNDİRİMİ :

En az geçim indirimi ile ilgili yasa tasarısı halâ meclislerde bekletilmektedir. Tüm siyasi partilerin konu ettiği, millete vaadde bulunduğu ve tasarısını hazırlamakta yarış ettiği En Az Geçim İndiriminin daha fazla bekletilmeye tahammülü kalmamıştır.

TÜRK-İŞ, bu Tasarının Vergi Kanununda bir bölüm olmaktan çıkarılarak, müstakilen Meclis gündemine alınmasını ve süratle kanunlaştırılmasını istemektedir.

Bu sayede bir adaletsizlik de halledilecek ve asgarî ücret vergi dışı kalacaktır.

Zaman geçirilmeden bu yapılmalıdır.

İŞÇİ ALACAKLARI ZAMANINDA ÖDENMELİDİR :

Toplu İş Sözleşmeleriyle sağlanan zamlar olsun, kıdem tazminatları alacakları olsun işçiye zaman geçirilmeden ödenmesi gereklidir. Ancak, bazı işkollarında aylar geçtiği halde sözleşme ile sağlanan hakların işçiye ödenmediği kaygı ile tespit edilmiştir.

Bu arada bir ömür boyu çalıştıktan sonra emekliliğe ayrılan işçi kalan hayatını yeniden düzenlemek için beklediği kıdem tazminatını zamanında alamaz veya taksitlerle ödenmeye tabi tutulursa, emeklilik huzuru haklı olarak bozulacaktır.

Uzun yıllar hizmetten sonra iş hayatından ayrılan işçilerin tedirgin edilmesine karşı olan TÜRK-İŞ, tüm işçi alacaklarının zamanında ödenmesi için etkin tedbirlerin alınmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ, GENEL KURULA GÜÇLÜ GİRMEKTEDİR :

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve Teşkilât Başkanları toplantılarında tüm ayrıntıları görüşülen ve prensip kararları alınan Onbirinci Genel Kurula TÜRK-İŞ bütünlüğünü koruyarak girmektedir.

Köklü inanışımız odur ki, TÜRK-İŞ, onbirinci Genel Kuruldan daha da güçlü çıkacaktır.

TÜRK-İŞ, büyük bir kuruluştur. Bu sebeple TÜRK-İŞ'te küçük hesaplara yer yoktur.

TÜRK-İŞ, meselelerini, tüm delegelerinin özgürce konuşma ve tartışma hakkının olduğu genel kurulda görüşür.

Yan ve ara sokaklarda yapılan dedikodular ile TÜRK-İŞ topluluğu etkilenmez. Dışarıdan müdahale gayretleri, her zaman olduğu gibi TÜRK-İŞ'in bilinçli üye ve delegesi tarafından boşa çıkarılacaktır.

TÜRK-İŞ hiç bir konuda dışarıdan yönlendirilemez. Başka kuruluşlardan önemli farkı da budur. Buna niyetlenenlerin hevesleri kırılacaktır. Bunlar TÜRK-İŞ'in gerçek, yetkili temsilcilerinden hak ettikleri cevaplarını alacaklardır.

TÜRK-İŞ'E KATILMALAR DEVAM EDİYOR :

Onbirinci Çalışma Döneminde TÜRK-İŞ'e olan katılmalar yüzbinleri geçmiş bulunmaktadır. Genel Kurul arifesinde üye sayıları yüzbeş bini aşan altı sendika daha TÜRK-İŞ Konfederasyonu çatısı altına girmek, TÜRK-İŞ güvenliğini duymak ve yaşamak için üyelik müracaatında bulunmuştur.

Ana Tüzüğün, her işkolunda tek sendika ilkesine rağmen Genel Kurul, bu müracaatları inceleyecek ve bir çözüm yolu bulunmasına çalışacaktır.

Amacımız, Türk İşçi Hareketinin bütünlüğü ve bu bütünlük içinde mutluluğunun sağlanmasıdır.»

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU'NUN 11. GENEL KURUL ÖNCESİ YAPTIĞI SON TOPLANTISI :

HALİL TUNÇ : «ÜLKEMİZ, HIZLI BİR GELİŞME SÜRECİNİN İÇİNDEDİR. GÜNÜMÜZDE ARTAN TOPLUMSAL HAREKETLİLİK GİDEREK SU YÜZÜNE ÇIKAN ÇELİŞKİLER, BU GELİŞMENİN EN BELİRGİN ÖRNEĞİDİR»

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK - İŞ) Yönetim Kurulunun 11. Genel Kurul öncesi yaptığı son toplantıda konuşan Genel Başkan Halil TUNÇ, «ÜLKEMİZ HIZLI BİR GELİŞME SÜRECİNİN İÇİNDEDİR. GÜNÜMÜZDE ARTAN TOPLUMSAL HAREKETLİLİK GİDEREK SU YÜZÜNE ÇIKAN ÇELİŞKİLER BU GELİŞMENİN EN BELİRGİN ÖRNEĞİDİR» demiştir.

Halil TUNÇ, konuşmasında özetle şunları söylemiştir :

«Yönetim Kurulumuz TÜRK-İŞ'in ONBİRİNCİ Genel Kuruluna sunulacak raporların sonuçlarını gözden geçirecek, değerlendirecek ve Genel Kurulun hazırlıkları hakkında İcra Kurulu tarafından Yönetim Kurulumuza bilgi sunulacaktır.

— İŞÇİ SORUNLARININ YANI SIRA ÜLKE SORUNLARI TARTIŞILIR —

Bilindiği gibi, her TÜRK - İŞ Genel Kurulu, toplumun tüm dikkatlerini üzerine çeken bir karakter arzeder.

Çünkü, TÜRK - İŞ Genel Kurullarında bir çerçeve içinde işçi sorunları görüşülmez, ülkenin tüm sorunları genel kurulun tartışma konusu içine girer. Hele ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü durumu dikkate alınırsa, Genel Kurulumuzun öneminin daha büyük olduğunu ve toplumun bu bakımdan TÜRK - İŞ Genel Kuruluna büyük önem verdiğini görürüz. Ülkemiz, hızlı bir gelişim süreci içindedir. Günümüzde artan toplumsal hareketlilik, giderek su yüzüne çıkan çelişkiler bu gelişmenin en belirgin örneğidir.

Çağımız artık ağzı var dili yok, toplumlar döneminden olaylar üzerinde düşünen, fikir yürüten, düşüncelerini söyleyen toplumlar dönemine geçmiştir.

— TOPLUMUN GELECEĞİNİ İŞÇİLER ETKİLEYECEK —

Türk toplumunun geleceğini, işçi sorunlarına getirilecek çözüm ile işçi işveren arasındaki ilişkiler etkileyecektir. Teşkilâtlanmış ve disiplinli ve sayılarının büyüklüğü ile işçiler, Türk toplumunun başlıca itici gücü ve motoru olacaktır. Türk toplumunun ilerde alacağı biçimi sermaye çevreleri değil, işçi sınıfının soyal devletçi, sosyal adaletçi, özgürlükçü demokratik tutumu belirleyecektir.

Devlet, işçi işveren ilişkilerinin sağlıklı gelişebilmesi de bu gerçeklerin gözönünde tutulmasını gerektirmektedir. İşte bu amaçla Türk İşçi Hareketi ve TÜRK - İŞ Onbirinci Genel Kurulu ülkemizin içinde bulunduğu çok ağır şartlardan kurtulup düzlüğe çıkılmasında büyük bir sorumluluk duygusu içinde öneriler getirecek, sorunları tartışacak ve hiç kuşkumuz yoktur ki, bugüne kadar olduğu gibi bu bunalımdan da Türk toplumunun çıkışın da üzerine düşen sorumluluğu Türk İşçi Hareketi yerine getirecektir.

Hiç kimsenin kaygısı olmasın TÜRK - İŞ, her genel kurulunda olduğu gibi, tartışmalar ne kadar acımasız olursa olsun, ne kadar yoğun olursa olsun, birlik ve beraberliğini ve Türkiye'de en büyük hizmetleri veren bir kuruluş olarak, yine geçmişindeki saygınlığını devam ettirerek, bütünlüğünü koruyarak bu genel kuruldan da çıkacaktır.

DEĞİŞMESİ GEREKLİ YASALAR

TÜRK-İŞ'İN ÇIKMASINI İSTEDİĞİ SOSYAL İÇERİKLİ YASALAR BELİRLENDİ

GENEL BAŞKAN TUNÇ, ÇIKARILMASINI İSTEDİKLERİ 35 YASA İLE İLGİLİ TÜRK - İŞ ÖNERİLERİNİ, «EKONOMİYİ GÜÇLENDİRME TOPLANTISI» SIRASINDA BAŞBAKAN'A VERDİ.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Halil TUNÇ'LA İcra Kurulu üyelerinin Başbakanlıkta yapılan «Ekonomiyi Güçlendirme Toplantısı» sırasında, bir an önce çıkarılması istenen 35 yasa değişikliği hakkındaki Konfederasyon önerileri, Başbakan Bülent Ecevit'e verildi.

Genel Başkan TUNÇ tarafından 15 Mart günü Başbakan'a verilen sosyal içerikli TÜRK-İŞ önerileri şunlardır :

1) 1630 Sayılı Dernekler Kanununun 75. Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi,

2) 1497 Sayılı ÇAY-KUR Kanununun 10. Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi:

3) TEK. Türkiye Elektrik Kurumu Kuruluş Kanununun Tadiliyle, TEK Yönetim Kuruluna Bir İşçi Üyenin Seçilmesine Dair Kanun Teklifi:

4) 492 Sayılı Harçlar Kanununun 123. Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi:

5) 2004 Sayılı İcra İflâs Kanunu Değişikliği :

6) 5521 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu Değişikliği:

7) (İYAK) İşçi Yardımlaşma Kurumu Kanunu

8) 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104. Maddesini tadil Eden 1743 Sayılı Kanunun Değiştirilmesine ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun En Az Geçim İndirimi ile İlgili Maddesinin Tadiliyle En Az Geçim İndiriminin Asgari Ücret Sınırı Olarak Tespit Edilmesine Dair Kanun:

9) 4841 Sayılı Çalışma Bakanlığı Kuruluş Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi;

10) Tarım ve Orman İş Kanunu;

11) Tarım ve Orman İşçilerinin Sosyal Güvenliği Kanunu;

12) Teknik ve Mesleki Eğitim Kanunu;

13) Hava İş Kanunu;

14) 4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kuruluş Kanunu, Tadili;

15) 440 Sayılı İktisadî Devlet Teşekkülleri ve İştirakleri Kanunu Tadili;

16) 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu Tadili;

17) 1877 Sayılı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulmasıyla İlgili Yetki Kanunu;

18) 1615 Sayılı Gümrük Kanunu;

19) Kooperatifler Bankası Kanun Tasarısı;

20) Yurtdışındaki İşçilerimizin Emekliliği Hakkında Kanun Tadili;

21) 1475 Sayılı İş Kanunu ve 854 Sayılı Deniz İş Kanunu Tadilleri;

22) 1927 Sayılı Kanun Tadili;

23) Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısı;

24) 1318 Sayılı Finansman Kanunu Tadili;

25) 1319 Sayılı Emlâk Alım Vergisi Kanunu Tadili;

26) Vergi Reformu Kanunu;

27) Kira Kanunu;

28) Sosyal Konutlar Kurumu Kanunu;

29) İşsizlik Sigortası Kanunu;

30) Sakatlar ve Eski Hükümlülerin İstihdamı Hakkında Kanun;

31) Yurtdışındaki İşçilerin Seçme ve Seçilme Hakları Hakkında Kanun;

32) Kapıcılık ve Kalorifercilik Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun;

33) İşçi Emeklileri Maaşlarının Düzenlenmesi Hakkında Kanun;

34) İşçi Emeklileri Maaşlarının Baremlendirilmesi Hakkında Kanun;

35) İşçi - Memur Ayrımı Sorunu.

TÜRK-İŞ
ICFTU
ORTAK
SEMİNERİ
İSTANBUL'DA
YAPILDI

İSTANBUL SEMİNERİMİZ BİR BAŞARI BELGESİDİR

TÜRK - İŞ'in Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ile ortaklaşa düzenlediği, «ÇOKULUSLU ŞİRKETLER VE ULUSLARARASI SENDİKACILIK SEMİNERİ» akademik düzeyde tartışmalara sahne olmuş ve bu toplantı, Konfederasyonumuzun başarı belgelerinden birini teşkil etmiştir.

İstanbul'da Büyük Trabya Oteli Salonlarında beş gün süren seminere çeşitli üniversitelerimize mensup değerli akademislerden başka, ICFTU Eğitim Müdürü G. Lawrence, Uluslararası Teksil, Deri, Örme ve Giyim Sanayii Sendikası Genel Sekreteri ve ICFTU Çokuluslu Şirketler Komisyonu Başkanı Charles Ford, ICFTU Ekonomi Uzmanı Bo Jonsson, TÜRK - İŞ'e bağlı birçok sendikanın Genel Başkanı ve üst düzey yöneticileri, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ömer Ergün, Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, Genel Teşkilatlanma Sekreteri Ethem Ezgü, TÜRK - İŞ birinci Bölge Temsilcileri, sendikaları temsil eden delegeler ve basın mensupları izleyici ve konuşmacı olarak katılmışlardır.

BİLİMSEL TARTIŞMALAR

19 - 23 Mart tarihleri arasında devam eden bu seminerimize birer bilimsel bildiri ile katılan öğretim üyeleri, bildirilerini takiben kendilerine yöneltilen soruları cevaplarken, adeta akademik tartışma ortamı yaratılmıştır. Tartışmalara katılan TÜRK - İŞ delegesi sendikacılarımızın, ulusal sendikacılık bilgileri yanında, uluslararası sendikal sorunlara karşı da kayıtsız olmadıkları görülmüş ve basın mensuplarıyla seminer sonrası bir değerlendirme yapan tanınmış sendikacı Charles Ford, «tartışma ortamının bu kadar seviyeli olmasını şaşırtıcı bulmakla beraber TÜRK - İŞ açısından büyük bir memnunlukla karşıladım.» demiştir.

Seminere, ODTÜ Öğretim Üyesi Dr. Korel Köymen, «ÇOKULUSLU ŞİRKETLERİN TÜRKİYE'DEKİ FAALİYETLERİ», ICFTU Ekonomi Uzmanı Bo Jonnson, «EKONOMİK GELİŞMELER VE ÇOKULUSLU ŞİRKETLER», AİTİA Öğretim üyesi Doç. Dr. Cem Alpar, «ÇOKULUSLU ŞİRKETLER VE EKONOMİDE TÜRKİYE ÖRNEĞİ KALKINMA», ICFTU/ITS Çokuluslu Şirketler Komisyonu Başkanı ve ITGLWF Genel Sekreteri Charles Ford, «ULUSLARARASI SENDİKACILIK HAREKETİ VE ÇOKULUSLU ŞİRKETLER ve ÇOKULUSLU ŞİRKETLER ÜZERİNDE ULUSLARARASI YASALAR VE DENETLEMELER», Teksif Sendikası Araştırma Uzmanı Hülya Tarakçıoğlu, «ÇOKULUSLU ŞİRKETLERİN SENDİKALARLA İLİŞKİLERİ VE TEKSTİL SANAYİİ», Hacettepe Üneversitesi Öğretim Üyesi Dr. Faruk Andaç, «ÇOKULUSLU SİRKETLERİN İSTHDAM POLİTİKALARINA ETKİSİ», AİTİA Öğretim Üyesi Dr. Tevfik Dalgıç, «TÜRKİYE İÇİN TEKNOLOJİ POLİTİKASI SORUNLARI VE ÇOKULUSLU ŞİRKETLER» ve TÜRK - İŞ Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar ise, «ÇOKULUSLU ŞİRKETLER VE TÜRK SENDİKACILIĞI» nı işleyen bildirilerle katılmışlardır.

Her sunuştan sonra açılan tartışmada, bildiri sahibi ile delegeler, konu üzerinde ayrıntılı biçimde tartışma ve fikir alış verişi olanağını elde etmişlerdir.

ORTAK RAPOR

Seminer sonrası kurulan komisyon çalışmaları sonunda ortaya çıkan ve müzakere edilerek kabul olunan ortak raporda «ÇOKULUSLU ŞİRKETLERIN TÜRKİYE'YE YATIRIMLARININ NASIL OLMASI VE SENDİKAL DENETİMİN ŞEKİLLERİ» maddeler halinde belirlenmiş ve TÜRK - İŞ görüşü haline gelmiştir.

Raporda, Çokuluslu Şirketlere karşı, gerek Devlet ve Ulusal Sendikacılık, gerek Uluslararası düzeyde alınması gereken tavır ve önlemler özetle şöyle dile getirilmiştir :

ULUSAL DÜZEYDE HÜKÜMETLERİN ALMASI GEREKEN ÖNLEMLER :

a) Çok Uluslu Şirketlerin memleket ekonomisine uygun ve Ulusal kaynak ve imkânlarla başarılabilecek sahalara sokulmaması,

b) Ulusal ekonomimize dinamizim kazandırılacağı ve kalkınma hızımızı olumlu yönde etkileyeceği, dış ödemeler dengesini sağlayacağı, dışa satımı imkân dahiline sokacağı ve prodüktivitesi yüksek olacağı, bölgesel kalkınmayı dengeliyeceği, yetenekli kuruluşlar saptanacak alanlarda faaliyet göstermelidir.

c) Çok Uluslu Şirketlerin veya yabancı sermayenin ülke çıkarlarını tek taraflı sömürücü nitelikte değil, ülke çıkarlarıyla yabancı sermaye veya Çokuluslu Şirketler çıkarlarını dengede tutacak şekilde yatırımlarına müsaade edilmelidir.

e) Devlet, Çok Uluslu Şirketlerin bölgemiz ve Dünya üzerindeki her türlü faaliyetlerini izliyebilecek Örgütlenmeye gitmelidir .

f) Devlet, Gerek Ulusal gerekse Uluslararası teknolojileri tespit edip, geliştirmek üzere bir Örgütlenmeye gitmelidir.

g) Devlet, Çok Uluslu Şirketlerle yerel şirketlerin ilişkilerini açıklık ve ahlâk kurallarına uygun olarak yürütümlerini sağlamak üzere yasal düzenlemeler yapmalıdır Böylelikle, Çok Uluslu Şirketlerle yerel Şirketlerin meşru olmayan ilişkilerini önlemelidir.

h) Hükümetler her yıl Çok Uluslu Şirketlerle ilgili her türlü verileri gizliliğe aykırı olmamak şartı ile yayınlamalıdır.

ULUSAL DÜZEYDE SENDİKALARIN ÇOK ULUSLU ŞİRKETLER HAKKINDA ALMASI GEREKEN ÖNLEMLER :

1. Ulusal Sendikal örgütler, biçimleri ne şekilde olursa olsun, Çok Uluslu Şirketlerin faaliyetlerine karşı aynı davranış içinde omalıdırlar.

2. Sendikalar, Çok Uluslu Şirketlerin her türlü faaliyetlerinin Devletle yapılacak anlaşmalar dahil olmak üzere gerçekçi bir biçimde izlemeleri ve gerekli bilgilerin elde edebilmek üzere araştırma birimlerini kurarak, değerlendirmeli, Çok Uluslu Şirketlerin anlaşmalarla belirlenen faaliyet alanları dışına çıkmaları halinde konuyu gerekli önlemlerin alınabilmesi için üst kuruluşuna en kısa zamanda intikal ettirmelidirler.

3. Sendikaların en üst düzeydeki Örgütleri, Çok Uluslu Şirketlerin faaliyetleri ile ilgili konularda işbirliği yapmalı ve kendilerine intikal eden konuları en kısa zamanda Hükümetlerle görüşme konusu yapmalı ve durumu üyesi bulundukları Uluslararası Örgütlere süresinde aktarmalıdırlar.

4. Sendikalar, Çok Uluslu Şirketlerin faaliyetlerini izleyip denetleyebilmek için, yerel, bölgesel ve Ulusal düzeyde olmak üzere yeniden teşkilâtlanmalıdırlar.

5. Sendikalar, Çok Uluslu Şirketlerde çalışan işçilerin hiçbir koşula bağlı olmaksızın Sendikalara üye olma haklarının kısıtlanmasına engel olmalıdır.

6. Sendikalar, Çok Uluslu Şirketlerle yapacağı toplu iş sözleşmelerinde yerli şirketlerle yapılan toplu sözleşmeler arasında paralelliği sağlamalıdırlar.

7. Sendikalar, işçilerin Çok Uluslu Şirketlerin yönetimine her kademede eşit olarak katılmalarını sağlamalıdırlar.

8. Sendikalar, Çok Uluslu Şirketlerle Hükümetlerin yapacakları ikili anlaşmalarda işçilerin sendikal ve Toplu Pazarlık haklarını kısıtlayıcı hüküm konulmasına engel olmalıdırlar.

9. Sendikalar, Hükümetlerin Çok Uluslu Şirketlerle yapacakları anlaşmalarda, anlaşma yapılmadan önce ilgili iş kolundaki yetkili Sendikanın görüşmelere katılmasını sağlamalıdır.

10. Sendikaların hangi saha olursa olsun faaliyette bulunan Çok Uluslu Şirketlerde çalışan işçiler için toplu iş sözleşmesi yapması sağlanmalıdır.

11. Çok Uluslu Şirketlerin faaliyete geçirilmesi halinde dayanışma grevlerinin yapılmasına olanak sağlayacak yasal düzenlemelere gidilmelidir.

12. Sendikalar, Çok Uluslu Sirketlerin İşverenleri, Hükümet ve Akademik kuruluşların katı-

lacakları özel kurullarda Çok Uluslu Şirketlerde İşveren ile İşçiler arasındaki ortak konularda sürekli dayanışmayı sağlayacak yöntemleri geliştirmek üzere danışma toplantılarının yapılmasını sağlamalıdır.

ULUSLARARASI DÜZEYDE DEVLETLERİN ALMASI GEREKLİ ÖNLEMLER :

Uluslararası büyük bir güç haline gelmiş olan ve sürekli olarak da büyüme eğilimi gösteren Çok Uluslu Şirketlerin gerekli ve belirgin disiplinler altında faaliyetlerinin izlenip, denetlenebilmesi için Birleşmiş Milletler bünyesinde bulunan başta ILO ile diğer ihtisas kuruluşları ile OECD'nin bugüne kadar yetersiz de olduğu bilinen Çok Uluslu Şirketlerle ilgili kararalara zorunlu olarak uymararları doğrultusunda değiştirilmeli ve kararlara uymayan devletler hakkında zorlayıcı önlemler getirilmelidir.

ULUSLARARASI DÜZEYDE SENDİKALARIN ALMASI GEREKLİ ÖNLEMLER :

1. Çok Uluslu Şirketlerin doğurduğu problemlerde faaliyet alanları göz önünde tutularak, Uluslararası Sendikal örgütlenme yeniden düzenlenmeli ve Bölgesel Örgütlenmeye önem verilmelidir. Özellikle, ICFTU Bölge Teşkilâtları (ARO ve ORIT gibi) ile ITS'ler çerçevesinde bu tür Bölgesel işbirliği ve örgütlenmeye ağırlık verilmelidir.

2. Uluslararası Örgütlenme serbestisini kısıtlayan her türlü engeller ortadan kaldırılmalıdır.

3. Uluslararası Örgütlenmede araştırma birimleri en iyi bir biçimde kurulmalı ve örgütlerarası bilgi alışverişi sınırsız hale getirilmelidir.

4. Tüm Dünya İşçilerinin mutlu'uğu gözönünde tutularak, Bölgesel çıkarlar uğruna Dünya İşçi Sınıfının çıkarlarına ters düşen davranışlardan kesin olarak kaçınılmalı ve bunu sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır.

5. Çok Uluslu Şirketlerin faaliyette bulundukları çeşitli ülkelerin işçilerini birbirine rakip haline getirilmeleri önlenmeli ve hangi ülkede olursa olsun Çok Uluslu Şirketlerin işçiler aleyhine davranışlarında o ülke işçileri tüm Dünya İşçi Kuruluşları tarafından desteklenmelidir. Özellikle, Çok Uluslu Şirketlerin merkezlerindeki Sendikal örgütler buna özen göstermelidir.

6. ICFTU iile ITS'lerin konu ile ilgili almış olduğu kararlar örgüte bağlı tüm kuruluşlarca yeniden gözden geçirilmeli ve günün koşullarına uygun hale getirilmeli ve bu kararların üye kuruluşların ülkelerinde de aynen uygulanmaları sağlanmalıdır.

7. Doğu Bloku Ülkelerinde çalışan ve ICFTU'nun dışındaki Sendikal Örgütlerle de Çok Uluslu Şirketlerin faaliyetleri ile ilgili konularda işbirliği olanakları aranmalıdır.

8. Çok Uluslu Şirketlerin faaliyetleri ile ilgili konularda tüm Sendikal örgütler her düzeyde özel eğitim faaliyetlerinde bulunmalı ve Çok Uluslu Şirketlerin getireceği tehlikeler üzerinde tüm işçiler bilinçlendirilmelidirler.

TUNÇ'UN MESAJI

TÜRK - İŞ Genel Başkanı Halil Tunç da, İstanbul'daki bu seminerimize gönderdiği mesajında şöyle demiştir :

«Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ile olan ilişkilerimizin, giderek daha geliştiğini görmek ve bu gelişmenin somut örneklerini kamuoyu önünde bir kez daha yaşamış olmaktan büyük bir memnunluk duymaktayım.

Üye sayısı 67 milyon sendikalı işçiyi bulan bu dünya çapındaki sendikal örgütle daha bundan on gün kadar önce Ankara'da düzenlediğimiz seminerde «YÖNETİME KATILMA VE ENDÜSTRİYEL DEMOKRASİ» sorununu en ayrıntılı şekilde Kamuoyuna anlattık ve bu konunun bilimsel tartışmasını yaptık. Şüphesiz ülkemiz için çok yeni olmakla birlikte, birçok ileri batı ülkesinde bile henüz tartışma konusu yapılan ve sınırlar ötesi evrensel bir aşama halinde gelen «ENDÜSTRİYEL DEMOKRASİ VE YÖNETİME KATILMA»yı ayrıntılarıyla ele aldığımız geçen seminerimiz, TÜRK - İŞ Topluluğu, Türk Kamuoyu ve Basınımızı olduğu kadar, bu çalışmalarımızda «İŞÇİNİN YÖNETİME KATILMASINDAN YANA OLDUĞUNU» belirten Hükümet yetkililerine de ışık tutmuştur.

Bu defa İstanbul'da, yine ICFTU ile ortaklaşa düzenlediğimiz, «ÇOKULUSLU ŞİRKETLERLE SENDİKAL İLİŞKİLER» konusunu işliyeceğiniz bu seminerimiz de, uluslararası bir sorun olmakla birlikte ülkemizi de yakından ilgilendirmektedir.

Seminere katılan değerli bilim adamları, sendikacı arkadaşlarım ve ICFTU nun değerli Uzmanı Charles FORD, Eğitim Müdürü G. Lawrence ve Ekonomi Uzmanı Bo JOHSON'un seminerinize sunacağı bilimsel tebliğlerle konuyu en iyi şekilde tartışarak değerlendireceğinizi ummaktayım.

Zira, dünya ekonomisinde önemli bir yer tutan Çokuluslu Şirketlerle Ulusal ve Uluslararası düzeyde sendikal ilişki kurmanın anlamı yanında, bu kuruluşları sendikal açıdan değerlendirmek ve denetlemek de işçi hareketi olarak sendikalara düşen sayılı bir görev olmalıdır.

İşte bu seminerde, bu ilişkilerin ne şekilde olacağına ilâveten denetim görevlerinin nedenleri ve ayrıntıları üzerinde de duracağınızdan ve bizleri aydınlatılacağınızdan emin bulunmaktayım.»

GENEL KURUL'A BAŞARILAR

EROL AYKAŞ

TÜRK-İŞ
GENEL SEKRETERLİK
DANIŞMANI

Sendikacılık tarihi ile uğraşanlar, bundan yüz yıl, iki yüz yıl önce cereyan eden işçi hareketlerini veya bir toplum olayını Türk Sendikacılığının başlangıcı olarak gösterebilirler. Genel olarak bu sorunlarla uğraşanların kafasında Ameleperver Cemiyeti silinmez bir yer yapmıştır. Kuşkusuz Türk İşçi Hareketinin bugün vardığı sonucun elde edilmesinde geçmişteki insanların ve küçüklü büyüklü sendikal örgütlenişlerin etkin katkısı vardır. Sendikacılık hareketimizin gelişmesine emeği geçen bu öncüleri saygı ile anmanın gerekliliğine yürekten inanıyoruz.

Bütün bunların ötesinde, Türk Sendikacılık Tarihi'nin en önemli olayı 1952 yılına rastlar. Bu tarih, TÜRK-İŞ'in kuruluş yılıdır. Ancak bu tarihten sonradır ki, Türk İşçi Hareketi bir çuvaldız boyu yol gitmeyi geride bırakarak dev adımlarla ilerleme becerisine kavuşabilmiştir. TÜRK-İŞ'in kuruluşu yüzyıllar boyu süren bir birikimin patlamasıdır.

Ülkenin tek ve en büyük işçi örgütü olan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, çeyrek yüzyıl gibi toplum yaşantısında çok kısa sayılabilecek bir sürede büyük sorunların üstesinden gelmeyi başarabilmiştir. Tüm Türk işçisinin desteği ve sevgisini, diğer çevrelerin saygılığını toplayabilmiştir. Ağırlığını her sorunda ve her çözümde duyurabilmiştir.

TÜRK-İŞ'in büyük başarısı, özgürlükçü dönemlerde ve sendikacılığın suç sayılmadığı, işçi olmaktan utanç yerine gurur duyulduğu bir ortamın yaratılmasından sonra ortaya çıkan çıkarcı kuruluşların demagojileriyle gölgelenemez. Zira Türk-İş, Türk demokrasisine ve bağımsız sendikacılık uygulamasına damgasını vurmuştur. Bu damganın izleri Türk Milleti varoldukça silinmeyecektir.

Her konuda ve her sorunda TÜRK-İŞ'in ne dediği ve ne düşündüğü önem kazanmıştır. TÜRK-İŞ görüşü alınmadan hiç bir ekonomik ve sosyal soruna yaklaşımda bulunulmadığı bilinen bir gerçektir. Bunun nedeni TÜRK-İŞ'in yarattığı saygınlığın yanında, ileri süreceği görüş ve düşünüşlerin ciddiyeti, yaklaşımındaki yurtsever anlayıştır. Böyle bir görüntü verebilmek, gerçekten övünç verici bir sonuçtur.

TÜRK-İŞ, gücünü işçiden almış ve işçinin desteği ile güçlülüğünü sürdürebilmiştir. Bu gücü yoketmek için daha sonra çeşitli kuruluş denemeleri yapıldığı, fakat bütün bunların TÜRK-İŞ'in saygınlığını yitirmek şöyle dursun, onun güvenirliğini kanıtladığı somut sonuçlar olarak ortadadır.

Bilinmektedir ki, TÜRK-İŞ dışındaki kuruluşlar, zoraki kuruluşlardır ve belirli politik çıkarları, işçi çıkarlarının üstünde görmüşlerdir. Parti politikası yapmışlardır ve yapmaktadırlar. Kuruluş amacı ve tüzüğü gereği TÜRK-İŞ'in politika dışı olduğu elbette söylenemez. Ama TÜRK-İŞ, üst düzeyde politik davranışlar göstermeyi temel almıştır. TÜRK-İŞ'in gerek sosyal ve gerekse politik alanda ağırlığı duyulan bir kuruluş haline gelmesinde sorumluluk bilincinin etkin bir yeri vardır.

Grev hakkı, toplu iş sözleşmesi hakkı, modern sosyal güvenlik uygulaması, sorumlu sendikacılık, çıraklık, analık, iş güvenliği gibi önemli sorunların bugün vardığı başarılı sonuçta TÜRK-İŞ'in etkisi, katkısı ve hizmeti apaçık ortadadır. Yeni Anayasamızın sosyal hukuk devleti kurallarına göre kabul edilerek yürürlüğe girmesi sırasında TÜRK-İŞ, üzerine düşen her türlü çabayı göstermiştir. Bir çırpıda sıraladığımız bütün bu önemli konuların yaşanan hayata yansıması, çeyrek yüzyıla sığdırılmıştır. Yüzyıllar süren mücadelelere rağmen, halâ bu hakları elde edememiş ülke işçileri varken, TÜRK-İŞ'in bütün bunları kendi genç ömrüne sığdırabilmiş olması övgüye değer bir durumdur.

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Onbirinci Genel Kurulu, yeni ufuklar açacaktır. TÜRK-İŞ, bu Genel Kuruldan daha bilinçli, daha güçlü çıkacak ve Türk İşçi Hareketinin öncüsü olma niteliğini sürdürecektir.

Genel Kurula yürekten başarılar dileriz.

GENEL BAŞKAN HALİL TUNÇ FEDERAL ALMANYA PARLAMENTO HEYETİ İLE GÖRÜŞTÜ.

«TÜRKİYE NATO'YA KARŞI VECİBESİNİ BEKLENENİN ÜSTÜNDE YERİNE GETİRMİŞ EKONOMİK SIKINTILARA GİRMİŞTİR...»

Yurdumuzu bundan bir süre önce ziyaret eden Federal Almanya Parlamento heyetinin, TÜRK - İŞ'teki görüşmesi sırasında konuşan Genel Başkan Halil TUNÇ, Federal Almanya ile Ülkemiz arasındaki sendikal konulara değindikten sonra soruları yanıtlamıştır.

TÜRK - İŞ Genel Başkanı ile Parlamento heyeti arasında yapılan görüşmelerde sorular ve yanıtları özetle şöyledir :

SORU : Türkiye'de çalışma hayatı ve ücret politikamız hakkında bilgi verir misiniz?

TUNÇ : Türkiye'de bugün ana sorun istihdam sorunudur. İşsizlik oranı çalışan nüfusa göre maalesef yüksektir, ve işçi sayısı 2 milyon 300 bin civarındadır. Dolayisiyle bu durum sendikaların sosyal ve ekonomik politikalarını ister istemez menfi yönde etkilemektedir. Bugün ülkemizde önemli sosyal ve ekonomik problemlerimiz var, özellikle Türkiye'nin Nato'ya karşı vecibesi var. Fakat Türkiye bu vecibesini beklenenin üstünde yerine getirmiş ve Nato'nun Güneydoğu kanadını ayakta tutabilmek için tüm çabasını sarf ederek ekonomik sıkıntılara girmiştir.

Fakat belirtmek gerekir ki, müttefik dostlarımız, Türkiye'nin bu fedakârlığına karşı gerekli ve yeterli yardımı yapmamışlardır.

1973 deki Petrol krizi de Türkiye'yi menfi şekilde etkilemiştir. Bu krizin getirdiği ağır şartlar da sendikaların isteklerini etkilemiştir. Bununla beraber belirli grupların çıkarları yerine önce toplumun çıkarlarını düşünen TÜRK - İŞ topluluğu toplu sözleşme müzakerelerinde kendisine düşen fedakârlığı yerine getirmiştir. Onun için de Türkiye'de şöyle bir belirli ücret politikamız var, diyemeyiz. Gerek asgari ücret gerek genel ücret poltikamız Türkiye'nin şartlarına uygun şekilde çözümlenmektedir. Buna rağmen Türkiye'de en iyi örgütlenmiş grup işçi imzalanan yeni sözleşmelerle ileri düzeyde haklar elde etkavuşturabilmektedir. Bu yıl kamu sektöründe çalışan 600 bin işçi imzalanan yeni sözleşmede ileri düzeyde haklar elde etmişlerdir.

— DİSK'LE İDEOLOJİK GÖRÜŞLERDE KESİN AYRILIĞIMIZ VAR —

SORU : Türkiye'deki sendikal hareketler ve üst kuruluşlarla ve diğer kuruluşlarla ilişkileriniz ne ölçüdedir?

CEVAP : Türkiye'de sendikal hürriyet ve sendikal faaliyetler Anayasamız ve yasalarımızla taminat altına alınmış olup, ileri bir düzeydedir. Bazı Avrupa ülkelerinde bile görülemeyen sendikal haklara Türk işçileri sahip bulunmaktadır. Türk işçi dilediği sendikayı kurup, dilediği sendikaya giriş-çıkışta serbesttir. Türkiye'deki sendikalı işçi sayısı 1978 rakamlarına göre 2 milyon 200 bin civarındadır. Bunun 1 milyon 700 binden fazlası TÜRK - İŞ üyesidir, geri kalan 500 bini ise bizim dışımızdaki 3 Konfederasyon ile Bağımsız sendikalara ait üyelerdir. Bizim dışımızdaki 3 Konfederasyondan belli başlısı DİSK'tir, onun dışında kalanlar birer şube görüntüsünde olup, güçsüzdürler. DİSK'le ilişkilerimize gelince bu ilişkilerin iyi olduğunu söyleyemeyiz. Çünkü DİSK'le demokratik rejim anlayışında ve ideolojik görüşlerde kesin ayrılığımız vardır. Bu ayrılık köklü görüş ayrılığıdır. DİSK Sosyalizmi daha açık deyimiyle komünizmi benimsemekte ve savunmaktadır. Biz ise, hür parlamenter rejimden yanayız ve onun şaşmaz savunucusuyuz. Görüş ayrılığı bu düzeyde olunca DİSK'le ilişkilerimizin kopukluğu kendiliğinden ortaya çıkar. DİSK sahip olduğu üye sayısı bakımından hükümetle bir toplumsal andlaşma yapabilecek yetkiye sahip değildir. Tabii diğer işçi kuruluşları da... TÜRK - İŞ 34 işkolunun 32'isinde toplu sözleşme yetkisine sahiptir. Bizim dışımızdakilerin işkolu seviyesinde değil, fakat bazı işyeri seviyesinde yetkileri bulunmaktadır.

Kamu kuruluşlarında çalışanların % 95'i TÜRK - Şİ üyesidir. Özel sektörde de işçilerin, % 69'u TÜRK - İŞ'e, % 22'si DİSK'e bağlı üyelerdir.

— TÜRK - İŞ BAĞIMSIZDIR —

SORU : TÜRK - İŞ üyelerinin siyasi partiler karşısında tutum ve durumları nedir? Sizde tahkim ve arabuluculuk sistemi nasıl işler?

TUNÇ : TÜRK - İŞ ve üyeleri siyasi partiler karşısında bağımsızdır. Konfederasyonumuzda çeşitli siyasi partilerin ve görüşleri temsil eden üyelerimiz bulunmaktadır. Bu bakımdan üyelerimizi bağlayıcı bir kararımız yoktur.

Sorunuzun öteki kısmına geçiyorum. Bizde tahkim sistemi genellikle yoktur, tahkim bağlayıcıdır. ve sadece enerji ve sağlık hizmetleri gibi grev yapılamıyan sektörlerde uygulanmaktadır. Diğer dallarda arabuluculuk sistemi işler ve bağlayıcı değildir.

SORU : Ücret politikanızda hangi yolları tercih ediyorsunuz?

TUNÇ : Bütün sektörleri kapsayan belli bir ücret politikamız henüz tespit edilmiş değildir. Bu tespit sektörlere göre değişiklik arz eder ve pazarlık gücüne dayanır. Örneğin, ilâç ve tekstil sektöründe akort sistemi uygularız diğer sektörlerde ise, sektörün özelliği karşılıklı talepler, ihtiyaçlar ve olanaklar gözönünde bulundurulur. Toplu sözleşmelerde sadece ücretler üzerinde durulmamakta işçinin ailesini de kapsayacak şekilde tüm ekonomik ve sosyal sorunları ele alınarak pazarlık böyle yapılmaktadır. Milli mevzuatımız bunları garantiye aldığından bizde rahatlıkla toplu sözleşme görüşmelerinde bu isteklerimizi ortaya koyar ve hak olarak alırız.

SORU : Yönetime katılma konusunda bir seminerden söz ettiniz. Yönetime katılmayı hanki noktalarda düşünüyorsunuz?

TUNÇ : Biz yönetime katılmayı hem işyerinde, hem o işyerinin bağlı olduğu teşekkülün üst düzeyinde düşünmekteyiz. Esasen 440 sayılı Kanunla bu hak yasal teminata bağlanmış olmakla beraber istediğimiz anlamda işlemediği için yönetime katılmayı geliştirme çalışmalarımız ileri bir aşamaya ulaştırılmış bulunmaktadır.

— DEVLET GARANTİSİ VE İSTİHDAM —

SORU : İstihdam sorununuzu genellikle nasıl çözüyorsunuz?

TUNÇ : Bu sorunun çözümünde dengeli kalkınmayı hedef almaktayız ve TÜRK-İŞ olarak büyük katkılarımız olmaktadır. Örneğin; geçen gün Aksaray Dizel Fabrikasına % 26 hisse ile TÜRK-İŞ Konfederasyonu ortak olmuştur. Burda bir koşulumuz da, döndüğü zaman bu ve bu gibi kuruluşlarda derhal işe alınacak olan yurtdışındaki işçilerimizin ortak edilmesidir. Hükümet bu görüşü benimsemiştir. Yurtdışındaki işçilerimiz önümüzdeki günlerde 500 milyon lira payla Aksaray Fabrikasına ortak edilecektir. Biz dengeli kal kınma derken sanayi yatırımlarının yurt sathına yayılmasından yanayız. Konfederasyon olarak yurtdışındaki işçilerimizin bu sanayi kuurluş'arına ortak edilmesi için devletin garanti ve teşvik tedbirleri uygulanmasından yanayız. Çünkü yurt dışındaki işçiler hem devlet garantisi altındaki kuruluşlara daha faz la ilgi gösteriyor, hem de uygulama bu gibi kuruluşların daha başarılı olduğunu ortaya koyuyor.

sendikalardan haberler...

AĞAÇ - İŞ İLE ORÜS ARASINDA TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

TÖRENDE KONUŞAN GENEL SEKRETER ŞİDE : «TOPLUMSAL ANLAŞMANIN TAM ANLAMI İLE AMACINA ULAŞTIĞI SÖYLENEMEZ» DEDİ.

Konfederasyonumuza bağlı, Türkiye Ağaç Sanayi İşçileri Sendikası (AĞAÇ-İŞ) ile Orman Bakanlığına bağlı Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğü (ORÜS) arasında 4 b'n işçiyi kapsayan ve devlete ait 20 kereste fabrikasında çalışan üyeler adına, sözleşme imzalanmıştır.

TÜRK-İŞ Genel Merkezinde yapılan Toplu İş Sözleşmesi İmza töreninde Orman Bakanı Vecdi İLHAN ile Bakanlık müsteşar ve yardımcıları, ORÜS Genel Müdürü de hazır bulunmuştur.

Toplu İş Sözleşmesi İmza töreninde konuşan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri M. Sadık ŞİDE, sözleşmenin imzalanmasından dolayı, işçi kesimi olarak duydukları memnuniyeti belirtmiş, Orman Ürünlerinin değerlendirilmesi ile Devletin ve çalışanların büyük yararlar sağladığını bildirmiştir.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri, daha sonra, TÜRK-İŞ ile Hükûmet arasında imzalanan «Toplumsal Anlaşma» üzerinde de durarak, «Toplumsal Anlaşmanın tam anlamı ile amacına ulaştığını gönül rahatlığı ile söyleyemeyiz» demiştir.

M. Sadık ŞİDE, Toplumsal Anlaşma ile alınan hakların, gün geçtikçe artan hayat pahalılığı karşısında, «Güneşin karşısında karın erimesi» gibi olduğuna değinmiş, hayat pahalılığının yanı sıra hükümetin, kısa zamanda alacağı tedbirlerle, resmi makamlara göre, 2 milyon 200 bini geçen işsizlere iş alanları açması gerektiğini savunmuştur.

SÖZLEŞME İLE SAĞLANAN HAKLAR

Yeni sözleşme ile işçi ücretlerine birinci yıl için aylık 3600 lira, ikinci yıl için de aylık 3300 lira zam sağlanmıştır. İşçilerin gündeliklerine ayrıca, işyerinde çalıştıkları her yıl için 2 lira eklenecek; vasıf ve pozisyonlarına göre de, her gün için, 6 ilâ 20 lira arasında değişen zam verilecektir.

6772 Sayılı Yasa ile ödenen iki maaş tutarında ikramiye dışında toplu sözleşme ile her yıl için 30 günlük ücret tutarında ikramiye ödenmesinin kararlaştırıldığı sözleşmede, kıdem tazminatları 36 gün olarak belirlenmiştir. İşçilere işyerinden istifa ederek ayrılmaları halinde de kıdem tazminatı ödenecektir.

sendikalardan haberler...

ŞEKER FABRİKALARI SARMISAKLI TOHUM ÜRETME ÇİFTLİĞİNDE TARIM - İŞ ÜYELERİNE 210 LİRA ZAM SAĞLANDI

Türkiye Orman Topraksu, Tarım ve Tarım Sanayi İşçileri Sendikası (TARIM-İŞ) ile Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi arasında yapılan toplu sözleşme müzakereleri sonunda, burada çalışan üyelerimize, birinci yıl 100, ikinci yıl 110 lira o'mak üzere, günlük yevmiyelere 210 lira zam sağlanmıştır.

Türkiye Şeker Fabrikaları Sarmısaklı ve Alpullu tohum üretme çiftliklerinde yapılan toplu sözleşme ile üyelerimize sağlanan haklardan bazıları şöyledir :

Bu zamana kadar muvakkat işçi olarak çalışan işçiler, bu sözleşmenin imzalanmasından sonra daimi işçi olarak kabul edilmişlerdir.

Bu işyerlerinde çalışan arkadaşlarımız bundan önce iki maaş olarak almakta oldukları ikramiyelerini üç maaş olarak alacaklardır. Mevsimlik işçi olarak kabul edilen üyelerimize 105 lira zam sağlanmıştır.

Ayrıca, bugüne kadar 30 gün olarak kabul edilen kıdem tazminatları, bu sözleşme ile 40 güne çıkarılmıştır.

VETERİNER İŞYERLERİ İŞÇİLERİMİZ

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Veteriner İşleri Genel Müdürlüğünde çalışan TARIM-İŞ üyelerinin günlük ücretlerine ise, 155.— TL. zam sağlanmıştır.

Bir süreden beri devam eden toplu sözleşme görüşmeleri sona ermiş ve bu Genel Müdürlüğe bağlı işyerlerindeki üyelerimize 1.10.1978 tarihinden geçerli olmak üzere günlük 75.— TL. 1.3.1979 tarihinden 1.3.1980 tarihine kadar da 80,— TL. olmak üzere toplam 155,— TL. zam alınmıştır.

TEKSİF ÜYESİ 80 BİN İŞÇİ TOPLU SÖZLEŞME DIŞINDA PAHALILIK ZAMMI ALDI

Tahammül edilmez boyutlara ulaşan hayat pahalılığından, üyesi bulunan 80 bin işçiyi biraz olsun kurtarmak gayesiyle teşebbüse geçen TEKSİF Sendikası'nın TEKSTİL İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile yaptığı görüşmeler sonuçlandırılmış imzalanan ara protokol ile 80 bin işçiye altı ay için 4 bin lira ek bir ücret zammı temin edilmiştir.

Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın yaptığı açıklamaya göre, imzalanan ara sözleşme, iki yıllık toplu sözleşme döneminin bitimine kadar geçerli olacak, bu süre içerisinde ilk beş ay işçilere toplu sözleşmeden doğan haklarına ek olarak her ay için 650'şer lira, hayat pahalılığı zammı adı altında ek bir ücret ödenecektir. Altıncı ay bu ücret, 750 lira olacaktır. Böylelikle toplam 4 bin lirayı bulacak hayat pahalılığı zammından Teksif üyesi 80 bin işçi istifade edecektir.

P R O T O K O L

Bir tarafta TEKSİF (Türkiye Tekstil, Örme ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası) ile diğer tarafta Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası yetkilileri arasında; Teksif Sendikasının 25.9.1978 tarihli mektupları ve müteaddit defalar bir araya gelerek yaptıkları müzakereler sonunda İşverenler Sendikası Üyesi İşyerlerinde çalışan TEKSİF üyelerine uygulanmak ve tarafların toplu sözleşme müzakerelerinde 275 sayılı Yasadan doğan hakları saklı kalmak kayıt ve şartı ile aşağıdaki konuda mutabakata vararak, işbu protokolu tanzim ve imza altına almışlardır.

1 — TEKSİF ile İşveren Sendikası arasında aktedilecek olan 8. Dönem İşyeri toplu iş sözleşmelerinde bir defaya mahsus olmak üzere üyelere ödenecek olan topu sözleşme ikramiyesinden mahsup edilmek ve Mart 1979 ayından başlayarak 6 ay süre ile devam etmek kayıt ve şartı ile, her ay ödeme tarihinde iş akdi devam eden TEKSİF Üyelerine ilk 5 ayda 650.— şer TL. 6 ncı ay ise 750.— TL. hesabı ile vadeli avans para verilmesi hususunda taraflar mutabık kalmışlardır.

2 — İşbu protokol 27.3.1979 tarihinde TEKSİF Sendikası ve İşveren Sendikası Genel Başkanları ve diğer yöneticilerince tanzim ve imza edilmiştir.

BASIN-İŞ YÖNETİCİLERİ DEĞİŞTİ

Basın-İş Sendikası olağan genel kurulu sonunda Genel Başkanlığa Hüseyin Düzgün seçilmiş, sendikanın bütün organlarına yeni ülkelerine dönmüşlerdir.

Genel Sekreterliğe Eyüp Uçar, Genel Mali Sekreterliğe Alaattin Karayılmaz'ın seçildikleri genel kurulda yönetim kurulu şu üyelerden oluşmuştur :

Yaşar Çelebi, Fikri Tolukan, Orhan Aydınlar, Hazım Türkbey, Üçler Abay, Yılmaz Ateş, Yaver Kuzyaka, Musa Kiriş, Soner Sarıoğlu, Akif Özdemir, Nevzat Kelleli, Mehmet Özdemir, Çetin Bağı, Hasan Öktem, Naci Türkgeldi, Suat Başarı, Erkan Ak, Hasan Balcı, Togan Berkman ve Hasan Şan.

ONUR KURULU

Hüseyin Erdem, Muharrem Doğan, Metin İstek, Yaşar Çetin, Niyazi Dağlı'nın Onur Kuruluna seçildikleri Genel Kurul sonunda, Denetim Kurulu da şu üyelerden oluşmuştur.

İsmail Kayalıca, Zeynel Göbel, Tacettin Belginer, Bahri Özer, Zeki Al.

TÜRK-İŞ Genel Kurul Delegeliğine İse Hüseyin Düzgün, Hasan Tufan, Muammer Niksarlı seçilmişlerdir.

SOVYETLER BİRLİĞİ'NDEN BİR TARIM HEYETİ KONUĞUMUZ OLARAK TÜRKİYE'YE GELDİ

TARIM-İŞ ile Sovyetler Birliği Tarım İşçileri sendikası arasında uzun bir süredenberi devam eden dostluk ve kardeşlik bilgi alış - verişi konusundaki ilişkileri devam etmektedir.

Tarım-İş adına bundan bir süre önce, Sendika Yöneticilerinin Sovyetler Birliğine yaptığı geziyi iade amacı ile Bir TARIM Heyeti ülkemizi ziyaret etmiştir.

Sovyetler Birliği Tarım İşçileri Sendikası adına, sendikamızın konuğu olarak ülkemizi ziyaret eden heyet'te Kazakistan Cumhuriyeti Tarım İşçileri Sendikası Başkanı Vasily Mazhura, Kollektif Çiftlik Sendika Organizatörü İvan Evolenko ve tercüman olarak da Anatoly Zakharov bulunmaktadır.

Konuk Tarım İşçileri üyeleri ülkemizde bulundukları süre için TÜRK-İŞ'i ziyaret etmişler, Anıt Kabre giderek Kabre bir çelenk koyarak Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşunda bulunmuşlardır.

TARIM-İŞ Sendikasında yapılan resmi görüşmelerden sonra, heyet üyeleri bazı Devlet Üretme Çiftliklerinde incelemelerde bulunmuş ve ülkelerine dönmüşlerdir.

HAVA-İŞ ANKARA ŞUBE BAŞKANLIĞINA NURETTİN ALBAYRAK SEÇİLDİ

HAVA-İŞ Sendikasının erken olağan kenel kurulu, geçtiğimiz pazar günü 8 Nisan 1979 tarihinde, Esenboğa Hava limanında yapılmıştır.

14 ncü Genel Kurulda yaklaşık binden fazla Hava-İş üyesi bulunmuştur.

Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Basın Danışmanı Ural YAMAÇ'ın seçildiği kongrede, Hava-İş Genel Başkan Vekili İbrahim ÖZTÜRK, Genel Sekreter ve diğer Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte, çok sayıda konuk bulunmuştur.

Gecenin geç saatlerine kadar devam eden Kongrede, Nurettin ALBAYRAK Şube başkanlığına seçilmiştir.

Yönetim Kurulu şu şekilde oluşmuştur :

Nurettin ALBAYRAK
Osman ACELE
Güner FİDAN
Halil ÖZBEK
Ahmet Şener
Miri SENCER
Kemal ERDOĞAN
S. Mehmet ANTEP
Mustafa YALÇINKAYA

MAHKEME KARARLARI

anayasa mahkemesi işçi kıdem tazminatlarına konan tavanı iptâl etti

Geçen ay toplanan Anayasa Mahkemesi İş Yasası'nın 14'üncü maddesi ile konulan Kıdem Tazminatı Tavanı'nı iptal etti. Önümüzdeki günlerde Resmi Gazetede yayımlanacak olan bu karardan sonra işçiler hakettirleri Kıdem Tazminatının tamamını alabilecekler.

İstanbul 10'uncu İş Mahkemesi'nde görülen bir dava sırasında İş Yasası'nın 14'üncü maddesinin Anayasa'ya aykırılığı öne sürülmüştü. Mahkeme «Anayasa'ya aykırılık itirazını ciddi bularak» konuyu geçen yıl Anayasa Mahkemesi'ne intikal ettirmişti. Geçtiğimiz ay toplanan Anayasa Mahkemesi itirazı yerinde bularak İş Yasası'nın 14'üncü maddesini iptal etti.

İş Yasası'nın 14'üncü maddesinde Kıdem Tazminatının hesaplanma konusunda şöyle diyor: «Kıdem Tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının beher yıl için nazara alınacak m ktarı 1475 sayılı İş Kanunu'na göre tespit edilmiş olan asgari ücretin 30 günlük tutarının 7.5 katıdan fazla olamaz.»

Bugüne kadar yapılan birçok uygulamada günlük asgari ücret olan 110 lira 30'la çarpılıyor çıkan bu tutarın da 7.5 katı alınıyor. Böylece kıdem tazminatı olarak ödenecek yıllık tutar 24 bin 750 liradan fazla olamıyordu. Buna karşılık özellikle petro kimya işkolunda tamamen madeni eşya, gıda, lastik ve Genel Hizmetler işkolunda sendikalar toplu sözleşmelerine ileri maddeler koyarak bu yasa hükmünün geçersiz olmasını sağlıyorlardı. İşverenlerle yapılan ek protokol görüşmelerinde «Kıdem Tazminatı'nın yasal sınırı aşması halinde artan kısmı prim olarak ödenir» şeklinde maddeleri kabul ettiren sendikalar başka bir ad altında da olsa işçilerin kıdem tazminatlarını tam olarak almalarını sağlıyorlardı.

YARGITAY DOKUZUNCU HUKUK DAİRESİ :
E. 1978/15661
K. 1978/16194
K. 25.12.1978

ÖZET : Bir işyerinde Sendikanın toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi kesinleştikten sonra, işveren ancak ekonomik nedenlerle işyerini kapatabilir. Bu nedenler dışındaki kapatma, sendikanın grev hakkını haksız biçimde ortadan kaldırır.

DAVA : Davacı, işyerindeki kanunsuz lokavtın durdurulmasına karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, bübut bulmayan davanın reddine karar vermiştir.

Hüküm, süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmekle dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : Davacı sendika vekili, müvekkili sendikanın işyerinde toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi kesinleştikten sonra ve görüşmeler devam ederken, işverenin işyerini kapatma kararını alması ve bunun uygulanmasının kanunsuz lokavt olduğunu iddia etmektedir.

Mahkeme, işyerinin kapatılmasının işverenin yasal hakkı olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar vermiştir.

Gerçekten, işveren işyerini kapatabilir, bu onun hakkıdır. Ancak kapama kararı, davacı sendikanın toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi kesinleştikten sonra ve toplu sözleşme görüşmeleri devam ederken alınmıştır. Sendika, işverenin greve engel olmak için işyerini kapıttığını iddia etmektedir. İşyerinin ekonomik nedenler dışında kapatılması halinde, sendikanın grev

hakkı, haksız bir şekilde önlenmiş olacaktır.

O halde, mahkemece yapılacak iş, davacı sendikanın iddiasını tahkik etmek, özellikle davalı şirketin defterleri üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırarak kapatmayı gerektirecek ekonomik nedenlerin mevcut olup olmadığını araştırmak ve sonucuna göre bir karar vermekten ibarettir.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın, yukarda gösterilen sebepten, temyiz eden sendika yararına BOZULMASINA 25.12.1978 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY YAZISI : Davacı, yasa dışı olduğu iddiası ile lokavtın durdurulmasını istemiş, davalı haklı sebebe dayanarak işi tatil ettiğini savunmuştur.

Toplanan delillere göre henüz toplu iş sözleşmesi müzakerelerine başlanılmamıştır. Bir grev kararı veya uygulaması da söz konusu edilmemiştir.

Bu itibarla hakların askıda kaldığı kabul edilemez.

İşyerinin yasal sonuçlarına katlanmak suretiyle iş akdini her an feshedebileceğine dair İş Yasası hüküm getirmiştir. Olayın mahiyetine göre şartları varsa, davacının kötü niyet tazminatı istemek hakkı vardır. Yukardaki açıklama ve mahkemece gösterilen gerekçelere göre kararın onanması gerekeceği kanısındayım.

KARŞI OY YAZISI : Davalı, işveren, işyerindeki faaliyetin büsbütün durmasına neden olacak tarzda işçilerin; ihbar ve kıdem tazminatını ödeme taahhüdü ile işten uzaklaştırmıştır. Bu maddi olgu, 275 sayılı yasanın 18. maddesindeki lokavt tanımına uygundur. Ne var ki, işveren şirket, işyeriinde çalışan tüm işçilerin hizmet sözleşmelerinin feshi nedenini, fabriaknın kârlılık düzeyinin altında çalışması ve şirketin gün geçtikçe ağırlaşan maliyetler ile görevini sürdüremiyeceği gerçeği ile işyerinin 20.8.1978 tarihinden itibaren kapatılması zorunluluğuna dayandırmaktadır. Şu hale göre, davada uyuşmazlık konusu, toplu sözleşme yapma süresi içerisinde işverenin, verimliliği kaybettiği gibi bir sebebe dayalı olarak kapatmak amacıyla haklarını ödeyerek de olsa tüm işçilerin hizmet zösleşmelerini feshetmiş ve işyerini kapatmış olmasının yasa dışı bir lokavt sayılıp sayılmıyacağı noktasında toplanmaktadır.

Dava konusu olayda, davacı sendikanın 1.6.1976 - 31.5.1978 dönemi için geçerli işyeri toplu iş sözleşmesini 27.4.1978 tarihinde feshederek 2.6.1978 tarihinde aynı işyeri için yetki aldığı ve bu yetkiye istihnaden işverenin 13.7.1978 tarihinde toplu sözleşme müzakerelerine davet ettiği, işveren ve temsilcilerinin toplantıya gelmemesi üzerine Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvurarak toplantı günü tayin ettirdiği ve 30.7.1978 tarihinde toplantıya katılan taraf temsilcilerinin 10.8.1978 tarihinde toplanılmak üzere dağıldıkları, 10.8.1978 ve 15.8.1978 tarihli toplantılarda işyerin'n kapatıldığı ve bu nedenle toplu sözleşme müzakerelerine lüzum kalmadığı öne sürülmüş ve işverence de işyerinin 20.8.1978 tarihinden itibaren kapatılacağı, 27.7.1978 tarihli yazı ile sendikaya, iş ve İşçi Bulma Kurumu Müdürlüğü'ne 27.8.1978 tarihli yazı ile de Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirildiği, dosyanın içerdiği belgelerden anlaşılmaktadır. Bu tür bir sebebe dayanarak toplu iş sözleşmesi müzakelerinin başladığı devrede işyerini kapatma halini yasal bir hakkın kullanılması niteliğinde görmek, toplu sözleşme ve grev hakkının aynı biçimde ihlali sonucunu doğurur. İşyerinin kârlılık düzeyinin altında çalışmış olması ve maliyetlerin artması gibi haller aniden ortaya çıkan olaylar olmadığı gibi, toplu sözleşme müzakereleri sırasında haklı bir kapatma nedeni de sayılamaz. 27.7.1978 tarihinde işyerinin kapatılmasına karar verilmesi olmasına rağmen davalı şirketin 30.7.1978 tarihinde yapılan toplantıya aynı tarihi taşıyan temsilci belgesiyle temsilci gönderilmesi ve daha sonraki tarihte yapılan iki toplantıya da katılınmış olması karşısında işyerini kapatmanın özel bir maksada daydığı ve yasa dışı lovakt olduğu açıktır. Bu itibarla çoğunluğun yeniden inceleme yapılmasını isteyen bozma gerekçesine karşıyım.

İŞÇİLER, DAYANIŞMA AİDATI İLE TOPLU SÖZLEŞMEDEN YARARLANABİLİYOR

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu, toplu iş sözleşmesinden yararlanma şartıyla ilgili olarak aldığı son kararda, «Sözleşmeye taraf olmayan işçilerin, toplu sözleşmeden sendikanın onayı olmadan olmadan dayanışma aidatı ödeyerek yararlanabilmeleri» ilkesini benimsemiştir.

Bugüne kadarki uygulamada, işyeri ya da işkolu seviyesinde yapılan toplu sözleşmelerde «Dayanışma aidatı» ödeyerek yararlanmak isteyen işçilerin bu istekleri sözleşmeyi yapan sendikanın onayına bırakilmaktaydı. Daha önce, sözleşmeden yararlanmak için onay şartını aramayan Yargıtay 9. Hukuk Dairesi son aldığı bir kararla, «Sözleşme yapan sendikaya üye olmayan işçinin dayanışma aidatı ödemeyerek toplu sözleşmeden yararlanması mümkün olmayıp, söz konusu işçi teşekkülünün de muvafakatı alınır» hükmünü getirmişti.

9. Hukuk Dairesi'nin aldığı bu iki kararı değerlendiren Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu 21.1.1979 gün 6 esas ve 1 sayılı kararında, «Sendikaya üye olmayan işçilerin, o işyerinde yapılan sözleşmeden yararlanmak için, o sendikaya üye olmadan sadece dayanışma aidatı ödeyerek yararlanmaları» görüşünü benimsemiştir.

ekonomik rapor

THY Genel Kurulu yapıldı ve şirketin geçen yıla göre 180 milyon lira fazlasıyla 430 milyon lira zarar ettiği açıklandı. THY'nin geçtiğimiz yıl içinde yolcu sayısının hem iç hatlarda, hem de dış hatlarda azaldığı, bu düşüşün iç hatlarda yüzde 24 gibi büyük bir orana vardığı bildirildi.

Murakıplar raporuna göre THY'de ihtiyaçtan fazla 2 bin kişinin boş yere çalıştırıldığı belirtildi.

THY'nin yurt dışındaki 26 bürosunda toplam 238 personel çalıştığı ve bu büroların giderlerinin 213 milyon lira karşılığı döviz tuttuğu bildirildi. THY'nin kendi döviz gereksinimini karşıladıktan sonra 44 milyon dolarlık döviz transferi gerçekleştirdiği bildirildi. Murakıplar raporunda ayrıca uçaklara yolcu çekebilmek için Televizyon ve Radyoya reklâm verilmesi istendi.

BANGLADEŞ İLE EKONOMİK VE TİCARİ ANLAŞMA YAPILDI

Bangladeş Devleti ile Türkiye arasında, yeni bir ekonomik ve ticari işbirliğini sağlıyan anlaşma imzalanarak yürürlüğe girdi.

İşletmeler Bakanı Kenan BULUTOĞLU'nun bu ülkeye yaptığı resmî ziyaretin sonunda imzalandığı açıklanan yeni işbirliği anlaşması gereğince, Türkiye Bangladeş'e çeşitli alanlarda yatırım yapılmasına katkıda bulunacak. İşletmeler Bakanı BULUTOĞLU'nun verdiği bilgiye göre, Türkiye, bu ülkede özellikle çimento, seramik ve meyve konserve fabrikaları kurulmasına teknik yardımda bulunacak.

MALİ PROTOKOL ONAYLANDI

AET TÜRKİYE'YE 420 MİLYON DOLAR PROJE KREDİSİ VERİYOR

Türkiye ile AET arasında, 12 Mayıs 1977 tarihinde imzalanan malî protokol, Bakanlar Kurulu'nca onaylanmıştır. Türkiye ile topluluk arasındaki ortaklık çerçevesinde, Türkiye'nin kalkınma çabasına tamamlayıcı olarak katılmayı öngören topluluk, bu hedefler uyarınca, 31 Ekim 1981 yılına dek Türkiye'ye 310 milyon Avrupa hesap birimi (yaklaşık 420 milyon dolar), tutarında proje kredisi sağlamayı öngörmüştür. Ancak malî protokol'ün bu hükmü şimdiye dek işletilememiştir.

Bunda ne önemli etken, 12 Mayıs 1977 tarihinde Brüksel'de imzalanan malî protokol'ün işletilmesinde, topluluğun «tamamlayıcı protokol'ün onaylanmasını koşul olarak öne sürmesiydi. Topluluk, «Bunun onaylanmaması halinde, hiçbir şekilde söz konusu proje kredisinin uygulamaya konulmayacağını» bildirmişti.

Bunun sonucu olarak, halen Belçika, Danimarka, Federal Almanya, Fransa, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda ve İngiltere ile Avrupa Topluluklar Konseyi tarafından da onaylanan «mali protokol» uyarınca, Avrupa Yatırım Bankası, 310 milyon hesap birimi tutarındaki proje kredisinin 90 milyonluk bölümünü kendi özkaynaklarından, geri kalan 220 milyon hesap birimlik bölümünü de topluluğun vereceği yetki ile özel koşula bağlı olarak sağlayacaktır. Bu özel koşula bağlı krediler için yüzde 2.5 faiz oranı uygulanacaktır.

İCFTU EKONOMİK YARDIM KONUSUNDA TÜRKİYE'YE YUMUŞAK DAVRANILMASINI İSTEDİ

AVRUPA PARA BİRİMİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ

Adına kısaca EMS denilen, Avrupa Para Sistemi, Mart ayın dan itibaren resmen yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu konudaki karar, Paris'te toplanan dokuzlar Devlet ve Hükümet başkanları tarafından alınmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu karara, İngiltere şimdilik katılmıyacağını açıklamıştır.

Avrupa Para Sistemi, üye ülkeler paralarından herhangi birinin belli bir marjın ötesinde dalgalanması halinde, bütün topluluk üyelerinin bu parayı elbirliğiyle desteklemelerini ve söz konusu paraların desteklenmesi için ortak bir fon kurulmasını amaçlamaktadır.

İNGİLTERE'NİN TUTUMU

Ancak, uygulamaya başlanan Avrupa Para Sistemine İngiltere katılmamış ve İngiltere Başbakanı James Callaghan, İngiltere'nin AET'ye katılma anlaşmasının yeniden gözden geçirilmesini isteyebilecekleri tehdidini savurmuştur. Callaghan Paris doruk toplantısındaki konuşmasında, 1981 yılına kadar topluluğun ortak tarım politikasında «Köklü değişiklikler» yapılmadığı takdirde, İngiltere'nin 1981'den itibaren AET bütçesine yapmakta olduğu katkıyı azaltabileceğini söylemiştir.

Callaghan konuşmasında, halen üretim fazlalığı gösteren et, süt ve şekerde, bu fazlalıklar ortadan kalkana kadar fiyatların dondurulmasını da istemiş, İngiltere'nin kalkınma hızı açısından 9 ülke arasında 7. sırada yer almasına karşılık, bütçeye ikinci en büyük katkıyı yapan ülke olmak istemediğini açıklamıştır.

ALMANYA'DA MUHALEFET KARŞI ÇIKTI

Öte yandan, Almanya'da da Hiristiyan - Demokrat muhalefet ile (Batı Almanya Bankalar Birliği) de, uygulamaya konan (EMS)'in Batı Alman Merkez Bankası (Bundesbank'ın enflasyonla mücadele programını olumsuz yönde etkileyebileceğini açıklamışlardır.

ICFTU Ekonomik Yardım Konusunda Türkiye'ye yumuşak Davranılmasını istedi.

TÜRK - İŞ'in de üyesi bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) IMF ve OECD ülkeleri nezdinde harekete geçerek, Türkiye'ye yapılması gerekli ekonomik yardımlar konusunda katı davranılmamasını istemiştir.

Bu konuda ICFTU Genel Merkezinden TÜRK - İŞ'e gönderilen bir telgrafta, şöyle denilmiştir :

ICFTU Türkiye'ye karşı haşin davranılmasına karşıdır. Şimdi Türkiye Ekonomik yardım alacağı cihetle Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu, bu yardım için IMF'nin ve OECD'nin ileri sürdüğü sert önlemlere başvurulmasını tavsip etmemektedir. Böylece ICFTU'nun tutumu da gerek başbakan Ecevit'in ve ICFTU üyesi bulunan TÜRK - İŞ'in tutumları doğrultusunda belirlenmektedir. Durum önümüzdeki hafta içinde Türkiye'de yapılacak ICFTU/TÜRK - İŞ seminerinde ayrıntıları ile ele alınacaktır.

YILDA 35 MİLYON LİRALIK ÇİÇEK İHRAÇ EDİYORUZ

Hollanda'nın çiçek satışından yılda 1 milyar 25 milyon Florin kazanmasına karşılık, Türkiye'nin çiçek ihracından elde ettiği gelir yılda 100 bin dolar (35 milyon lira) civarında.

İlgililerden alınan bilgiye göre, Türkiye'de bulunan toplam 1082 isletmeden yılda 827 milyon Marklık çiçek ithal eden Batı Almanya'ya satış yapan firma, son derece az. Firmalar özellikle Ürdün, Irak, Suriye, Lübnan ve Arap Emirliklerine daha fazla ağırlık veriyorlar.

İlgililer, batı ülkelerinin çoğunda çiçekçilik için büyük alanlar ayrıldığını, komşumuz olan Yunanistan'ın da bu konuda bizden ileri olduğunu belirttiler. İlgililer, İsrail, Kolombiya, Yunanistan, Mısır, Bulgaristan, Romanya, Kenya, Güney Amerika, ABD, Hollanda, Fransa, İtalya, İspanya ve Tayland gibi ülkelerin çiçekçilikten bir yıl içinde elde ettikleri karın milyarlarca lirayı bulduğunu ifade ettiler. Verilen bilgiye göre söz konusu ülkelerden İtalya bir yıl içinde yalnız 3,4 milyar adet karanfil yetiştiriyor. İtalya, karanfil için 2 bin 570 hektarlık açık alan, 1169 hektarlık da seradan yararlanıyor.

FİSKOBİRLİK 161 MİLYON KİLO FINDIK ALDI

AĞUSTOS ayında başlayan ve 28 Şubat akşamına kadar süren 1978 ürünü fındık destekleme alımlarının kesin sonuçları belli olmuştur. Bu süre içerisinde Fiskobirlik tarafından 161 milyon 125 bin 386 kilo fındık satın alınmış ve karşılığında fındık üreticisine 3 milyar 904 bin lira ödeme yapıldığı açıklanmıştır.

Fiskobirlik Genel Müdür Vekili Öznur KİTAPÇI'nın yaptığı açıklamaya göre; alımların 155 milyon 977 kilosunu oluşturan yüzde 96.80 lik kısmı ortaklardan, 5 milyon 147 bin 559 kiloluk bölümü, yani yüzde 3.20 lik kısmı ortak olmayan fındık üreticilerinden yapılmıştır.

DESTEKLEME ALIMLARINDA ÜRETİCİYE 3.9 MİLYAR LİRA ÖDENDİ

İÇTE OLUP BİTENLER

ET - BALIK KURUMU ÜRETİCİYE 10 MİLYAR LİRA ÖDEYECEK

TBMM KİT Karma Komisyonunda Et ve Balık Kurumu'nun hesap ve işlemlerinin incelenmesi sırasında konuşan Kurum Genel Müdürü Muammer Bülent Birol, 1979 yılında üreticiye on milyar 716 milyon lira ödenerek alım yapılacağını açıklamıştır. BİROL, Kurumun çalışmalarına ilişkin bilgi verirken, Kurumun artan iç tüketimi karşılayabilmesi ve dışsatım olanaklarından yararlanabilmesi için hayvancılığın gelişmesini engelleyen sorunları biran önce çözüme ulaştırmanın zorunlu olduğunu söylemiştir.

Türkiye'nin dünya ülkeleri arasında tahıla dayalı beslenen ülkeler katında yer aldığını söyleyen BİROL, «Ülkemiz halkı dengeli beslenen ülkelere göre sekizde bir oranında, et, üçte bir oranında süt, onda bir oranında yumurta tüketmektedir» biçiminde konuşmuştur. Ete olan isteğin yirmi yıl sonra bugünkünün yirmi katına çıkacağını söyleyen BİROL, Türkiye'de 76 milyon baş hayvan olmasına karşın, gayrisafi milli hasıla içindeki payının çok düşük olduğunu bildirmiştir.

ARA SEÇİMLER 14 EKİM'DE

Yüksek Seçim Kurulu 1979 yılında yapılması gerekli Cumhuriyet Senatosu üyeleri üçte bir yenileme seçiminde oy verme işleminin 14 Ekim 1979 günü yapılmasına karar verildiğini açıkladı.

Yüksek Seçim Kurulunun Resmi Gazetede yayınlanan bu konudaki kararı şöyledir :

«1979 yılında yapılması gerekli Cumhuriyet Senatosu üyeleri üçte bir yenileme seçiminde 14 Ekim 1979 günü oy verme günü olduğuna C grubuna dahil Balıkesir ilinde 12 Ekim günü seçilmiş olan Sıtkı Yırcalı'nın Anayasa'nın 73. 1 maddesi uyarınca henüz 6 yıllık süreyi doldurmadığı için üyelik sıfatının devam etmesi lazım geldiğine 4 senatör çıkartan Balıkesir'de bir eksiği ile 3 Senatörlük için seçim yapılmasına oy birliği ile karar verildi.»

KADDAFİ: "TÜRKİYE'Yİ PETROLSÜZ BIRAKMAYIZ"

«BİZ TÜRKİYE'YE ÖZEL İŞLEM YAPIYORUZ VE BU KARDEŞ ÜLKEYE KOLAYLIKLAR SAĞLAYACAĞIZ»

Libya'daki petrol boru hatlarında meydana gelen arıza yüzünden petrol ihracatındaki kısıtlamaların Türkiye'yi etkilemeyeceğini söyleyen Devlet Başkanı Muammer El Kaddafi, «Biz Türkiye'ye özel işlem yapmaktayız ve bu kardeş ülkeye özel kolaylıklar sağlamaktayız.» demiştir.

DIŞTA OLUP BİTENLER

ORTAK PAZAR ÜLKELERİNDE İŞSİZ İNSAN SAYISI 17 MİLYON KİŞİYİ BULDU

Ortak Pazar ülkelerinde işsiz sayısı bir yılda 1 milyon daha artarak 17 milyonu buldu. Bilindiği gibi Batı Avrupa ülkelerinde geçtiğimiz yıl işsiz sayısı 16 milyon civarında idi.

Ortak Pazar'da ekonomik kriz ve işsizlik sorunu daha çok kadınları ve yaşları 25'in altında olan gençleri etkiliyor. İşsizler ordusuna her yıl yeni yeni gençler ekleniyor ve kadınların pekçoğu işlerini yitiriyorlar.

Ekonomik çevrelerin yorumlarına göre petrol ve hammadde darlığı, sanayi ülkelerinde işsizliğin yanı sıra bu yıl hayat pahalılığını da artırabilecek. Nitekim Amerika'da enflasyon oranının yüzde 7.5 olacağı sanılıyordu. Basra Körfezi'ndeki son olaylar ve İran'ın petrol üretimini kısmasıyla Amerika'da krizin artabileceği enflasyon oranının ise yüzde 10'a yükselebileceği söyleniyor.

İşsizlik ve hayat pahalılığının ekonomik bunalımların yanı sıra ruhsal bunalımları da artırdığı belirtiliyor. Yapılan araştırmaların sonuçlarına göre işsizlik ve hayat pahalılığındaki artmanın neticesinde ruh hastalıkları oranında da yüzde 20 yükselme var.

TÜRK - İŞ İLKELERİ AÇIKLAMALAR VE UYGULAMALAR

20 — Devletin sosyal konut yapımına daha çok yardımcı olması, kendi evini kendi yapana Devletçe daha fazla yardım edilmesi, arsaya para yatırarak spekülatif kazanç yolu bulmanın önlenmesi TÜRK-İŞ'in yetkililer nezdinde isteyeceği önemli görevleri arasındadır.

Gerek sayıca ve gerekse mevcut konutların pek çoğu sıhhi şartları bakımınmından yetersizdir. Devletin, SSK nun desteğinin yeterli sıhhi şartları haiz, çok sayıda konutu en hızlı şekilde yaparak soruna çözüm getirecek tek yol sosyal ve toplu konut yapımıdır. Bu konuda pek çok girişimde bulunan TÜRK-İŞ tüm plân hazırlık çalışmaları sırasında konu üzerinde önemle durmuş ve toplu sosyal konut yapımını özendirici tedbirlerin plan ve programlarda yer alması sağlanmıştır. Öte yandan sendikal konut kooperatifleri vasıtasıyla işçilerin konut sahibi olmasına çalışılmaktadır.

21 — Sağlık alanında sosyal güvenliğin süratle bütün halkı kapsar duruma getirilmesi ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması için çalışmak TÜRK-İŞ'in görevidir.

Sağlık hizmetlerinin yetersizliği özellikle doğu illerimizdeki halkın doktor ihtiyacının dahi giderilmemesi karşısında TÜRK-İŞ yetkilileri sürekl olarak uyarmayı görev bilmiştir. Ancak olanakların darlığı nedeniyle soruna şimdiye kadar köklü bir çözüm getirilmemiştir. Geçen dönemde hazırlanıp kadük olan bir tasarı bu defa yeniden ele alınarak bütün vatandaşların genel sağlık sigortası kapsamına alınması, sağlık tesislerinin standart ve rasyonel hizmet verir hale getirilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Bir taraftanda SSK sağlık hizmetleri yaygınlaştırılmış bulunmaktadır.

22 — Eğitimde adalet ve plân amaçlarına uygunluğun sağlanması, Köy çocuklarına parasız meslekî eğitim yollarının açılması, üstün yetenekli bütün dar gelirli aile çocuklarının yüksek öğrenim seviyesine kadar çıkabilmeleri için devletçe gereken yardımın yapılması, varlıklı ailelerin eğitim harcamalarına katılmalarının sağlanması, işçilerin meslekî eğitimleri veya yeni teknolojilere intibak edebilmeleri için işyerlerinde sürekli eğitim programlarının uygulanmasının sağlanması TÜRK-İŞ'in görevleri arasındadır.

Bütün ülke çapında eğitim hizmetlerinin yeterli ve adil bir düzeye çıkarılması için gayret gösterirken dar gelirli, dolayısıyla okutulmayan işçi çocukları için de özel gayret gösterilmektedir. Esasen İYAK'ın amaçlarından biri de budur. Genel anlamda okuma yazma öğreniminden başlıyarak mesleki eğitime kadar her çeşit eğitimin verilebilmesi için çeşitli faaliyetlerde bulunulmuştur. Bunlardan birisi işçi eğitim Şûrasıdır. Burada da görüldüğü gibi bir eğitim vakfı kurulması tahakkuk ettirilmiştir.

23 — Ücrette adalet ve yeknesaklığın sağlanması devlete ait işyerlerinde çeşitli ücret ödemelerinin yarattığı huzursuzluğun giderilmesi konusunda TÜRK-İŞ kendisine düşen görevi yapacak ve yetkilileri bu konuda çalışmaya teşvik edecektir.

Bu görüşten hareketle çeşitli komisyonlar kurulmuş toplu sözleşme politikası ile ilgili komisyonun ücret ve sosyal yardımlar konularında önerdiği hedefler teşkilâta duyurulmuştur. Yapılan Toplumsal Anlaşma ve bir süreden beri gözetilen ortak yönetimin başarılı olduğunu belgeleyen toplu sözleşmelerin peş peşe imzalanmış olması memnuniyet vericidir. Bu defa detaya inilerek mesleki ücretler, ücret sistemleri konularında doküman toplanmaya başlanarak çalışma hayatımızın daha verimli ve aynı zamanda emeğin karşılığı konusunda daha dikkatli bir uygulamanın sağlanması mümkün olacaktır.

24 — Türk İşçisinin emeğini, ordumuzun gücü ile birleştirerek, yurt savunmasında özkaynaklarımızın kullanılması ve savunma gücümüzün dış yardıma bağlı kalmadan yürütülebilmesi için, TÜRK-İŞ, ulusal harb sanayiinin kurulması yolunda gerekli bütün çabayı göstermektedir.

Savunma gücümüzün dışa bağlılıktan kurtarılması için her fırsatta yerli harb sanayii kurulması ilgililer nezdinde teşvik edilmiş bu konuda Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı ile Donanma Cemiyeti İşçi kuruluşlarının etkili teberru ve yardımlarda bulunması açılan kampanyalarla sağlanmıştır.

Ulusal Harb Sanayiinin kurulabilmesi için önce gerekli olan MOTOR SANAYİİ kuruluşunda, TÜRK-İŞ Lokomotif görevi yapmış ve 65 milyon lira ile ilk katkısını yapmıştır.

SON

TÜRK - İŞ,
TÜRK
İŞÇİSİNİN
TEK GÜVENCESİ,
GÖNÜL
KALESİNİN
EN YÜCESİDİR...